

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an 4 coroane.
 Pe o jumătate de an 2 coroane.
 Pentru România 10 lei anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Teatrul român.

Din 1 până în 3 August n. își va ține anul acesta „Societatea pentru crearea unui fond de teatru român”, a doua societate mai mare românească după „Asociația” din Sibiu, adunarea generală la Șimleu-Silvaniei.

După biserică și școală în înțelesul strîns al cuvântului, teatrul încă este o școală chemată să lumineze mintea omului, să-i încalzească și să-i îndemne inima spre tot ce e bun și frumos, prezentându-i oamenii și întemplieri din present și trecut, cari sunt icoana binelui, ce trebuie urmat, și a răului, ce trebuie încunjurat. Teatrul român ne mai ajută și la întărirea mândriei naționale, căci în el se văd personificații eroilor naționali, bărbații, cari s-au luptat până la vîrsarea de sânge pentru drepturile și libertatea poporului, din care au esit. Ceea-ce face felul acesta de școală, numit teatru, și mai plăcut, e imprejurarea, că la el nu numai învețăm, ci ne și petrecem.

Poporul nostru doritor de cultură fiind, încă a simțit trebuința teatrului.

La Români din Ardeal găsim urme de teatru încă din secolul al 18-lea. În jumătatea primă a veacului trecut se organizașe la Brașov chiar o societate de diletanți, care a jucat mai multe piese. Tot pe atunci își înființaseră teologii din Blaj, după cum ne-a povestit nemuritorul Barițiu, un teatru, la care veniau și domnii și doamnele de pămînt din jurul Blajului. Bănațenii încă nu rămăseră mai îndărât, căci în

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE
 se primesc în biroul administrației (strada Poplacii nr. 15).
 Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-oară ban și a treia-oară 10 bani.

Lugoj încă se făceau pe atunci diferite încercări pentru a stabili reprezentăriile teatrale la Români de acolo. Societățile teatrale, cari au venit de dincolo ca oaspeți la noi, au fost primite cu mare entuziasm. În anul 1869 studenții români din Cluj înființează o societate teatrală, care începușe să dea în curtea parochiei române de acolo în fiecare lună câte o reprezentăriune teatrală. În anii 1871 și 1872 societatea aceasta cuceră o parte a Ardealului și primită cu iubire și entuziasm.

Lucrarea începută de tinerimea noastră intelligentă a fost în curând îmbrățișată de țărani și meseriași nostri. Poporul nostru, așa de iubitor de reprezentări teatrale, s'a mulțumit la început cu „Craii” la Crăciun, apoi cu mici concerte și declamări, predare de școlarii dela sate sub conducerea bravilor nostri învățători. Văzându-se succesele dobândite s'a representat și piese teatrale, la cari la început jucau tot bărbați și femei cu carte mai înaltă, în curând însă s'aflat chiar între țărani elemente destul de bune, cari să poată primi roluri în piese teatrale.

Din conspectul publicat în anuarul „Societății pentru crearea unui fond de teatru român” se vede, că în anul 1900 s'a dat la Români din Transilvania, Bănat și Ungaria 112 reprezentări teatrale, la cari s'a jucat 169 de piese. Mai de multe ori au fost jucate piesele de Iosif Vulcan (de 36 ori) și Vasile Alexandri (de 26 ori).

Pentru de a se apropia căt mai mult de realizarea unui teatru român, s'a înființat în anul 1870 „Societatea

pentru crearea unui fond de teatru național român”. Scopul acestei societăți a fost până acum numai adunarea de bani, din cari cu timpul să se poată înființa teatrul român. Din anuarul al IV, al societății se vede, că ea dispune deja de frumosul capital de 271.811 cor. 74 bani, așa că acum se poate gândi să înceapă lucrările pentru însăși înființarea teatrului român.

După cum am amintit la începutul acestor șire, societatea aceasta își ține adunarea în anul acesta în Șimleu. Eară vor alerga domnii de Român din toate ținuturile românești la olaltă, ca să se sfătuască despre teatru românesc. Cum însă teatrul îi este drag și țăranielui și meseriașului român, suntem siguri, că și de data aceasta vor grăbi țărani și meseriași nostri din părțile acelea la Șimleu, ca prin prezența lor să măreasă frumusețea acelei adunări și să dobândească, din cele auzite și văzute, nove lumini. Una însă nu trebuie să uităm: Tot ce s'a făcut pentru teatrul românesc, s'a făcut numai din sudoarea noastră, căci statul pe noi nu ne-a ajutat și nici nu ne ajută, cum ajută cu bani din vîstieria țării teatrele maghiare. Fiind dară vorba de ceva curat românesc, fiecare, după puterile lui, va lucra pentru ajungerea scopului.

Să ne vedem căt mai mulți la Șimleu!

Partid nou. „Partid regnicolar” este numele celui mai nou partid unguresc, al cărui program îmbrățișează îndeosebi chestiunile sociale și întrucătiva are caracter antisemit. În linia primă noul partid va lupta pentru

FOITA.

FATA DE IMPERAT.

— Baladă poporala. —

Com. de Th. A. Bogdan, învăț. în Bistrița.

Jale-i Doamne cui 'i jale
 Jale-i inimuții mele,
 Mai jale li, mai bănat
 La fetițele din sat,
 Că trei tineri 'mi-o pornit
 În codru la vitejit,
 Dar' nu li-s'o arătat
 Că pe toți 'mi-o 'nhățat
 Turc păgân, Turc blăstemat. —
 Dară nu li-s'o vîjît
 Că pe toți 'i-o 'necluit
 Turc bătrân și afurisit.
 Căci în codru cum merea
 Ce găsia tot prăpădea,
 Ciocoi tineri și bătrâni
 De erau de neam străini.

Rătăcit-o, rătăcit
 Fată d'albă și frumoasă
 Prin pădurea răcoroasă,
 Mândrii junii 'mi-o întâlnea
 Și cu ei că 'mi-o lua
 Și în codru 'mi-o ducea,
 Oblu 'n miezu codrului
 La d'umbruța fagului.
 Dar' fata din graiu grăia:
 »Feciori tineri și voinici,
 Lăsați-mă voi acasă
 Că 'mi mama betegoasă,
 De-a muri vă dau avere
 Cătă inima vă cere,
 Vă dau boi și vă dau jug
 Și loc larg de păsunat
 Că io-'a fată de 'mpérat,
 Și vă dau moșie lată
 Și banii tot cu găleata
 Și galbenii cu mierță
 De acasă 'mi-'i lăsa
 Voinicelul cel mai mic
 Fraților le-o cuvântat:
 »Fraților, iubiților,

Nu lăsați fata astă
 Că ea capu ne-o mânca.
 Dar' fratele cel mai mare
 Prins-o prins a cuvânta:
 »Io fat'acăs' oi lăsa
 Că ne-a da bani cu mierță,
 Galbenii cu măsura.
 Fata-acasă 'mi-o lăsa.
 Ea acasă cum merea
 Poruncî grele îmi dădea,
 Pe voinici ca se 'mi-i prindă,
 În temniță să-i închidă.
 Porunca se d'implinea
 Pe voinici că 'mi-i prindea
 Judecata le făcea,
 Pe fratele cel mai mare
 Să-l ducă la spânzurare
 Că-i om fără judecare.
 Pe fratele mijlociu
 Să 'mi-l omoare de viu,
 Că e om cam lăsător.
 După sfatu tuturor.
 Pe fratele cel mai mic
 Cel mai mic și mai voinic

mântuirea poporului de exploatare din partea *Jidaniilor* și a sistemului actual. Asigurarea existenței micilor proprietari, introducerea votului secret prin comune, câștigarea și împărțirea de pămînt între cei desmoșteniti și prin aceasta scăparea poporului de arîndașii jidovi, eată unele puncte marcante din programul noului partid.

Tinerimea sârbească. Cu privire la mișcarea tinerimii sârbești, semnalată și de noi, ziarul „*Branik*“ din Neoplanta scrie între altele următoarele:

„Tinerimea academică sârbească se mișcă, ca și când 'i-s'ar fi urât de letargia în care s'a cufundat în timpul din urmă națiunea sârbească din Ungaria. Scopul mișcării este a desvolta activitate și a organiza munca pe terenul național. Acest popor a jucat un rol ponderos în politică, încât puterea servă de model celor alalte naționalități în lupta pentru eluptarea drepturilor naționale.“

Azi starea noastră e tristă și contrarii ne desconsideră. Aceasta urmează nu atât din cauza opresiunii, de care suferim, cât mai mult se poate reduce la neînțelegeri și certe, îvorite din personalitate“.

Astfel caracterizează „*Branik*“ situația Sârbilor, ear' mișcarea tinerimii o salută scriind:

„E semn bun, că omladina noastră dă semne de viață. Mișcarea actuală ne aduce aminte de acele zile frumoase, când generația tinere să aduna adese și ocupându-se cu chestiile noastre importante, producea o circulație vie în viața noastră națională“.

Din „*Tribuna*“.

Bánffy — trădător. Un articol sensațional a apărut zilele trecute în „*Neue Freie Presse*“. Se zice în articolul acela, că br. Bánffy Dezső, fostul prim-ministrul, pe timpul obstrucției din parlamentul maghiar, a dat statul Coroanei, să introducă absolutismul atât în Austria cât și în

Fata tare-l judeca
Că ea de soț 'l-a lăsat
Că-i voinic în vitejii
Să e vrednic de iubit,
Că e 'nalt și sprâncenat
Să-i stă bine de 'mpărat.

„Cununa“.

(Se cântă de secerătorii de clacă, aducând cununa semn că au isprăvit holda).

Stăpână stăpână,
Gata cina bine să știm
Că cununa 'ti vine,
Cunună de flori
Cu secerători
Fete și feciori,
Cunună 'nspicată
Din holdă tăiată,
Chiar de pe răzori
Din grâu roșior,
Cunună de spice
Acum 'ti aduce,
'Ti-o aduce-un jude
Pune masa pune
Să te-ntoarce 'n casă
Să pune pe masa

Ungaria. Pentru ideea aceasta a căutat să căștige și pe ministrii comuni și armata. Desvălurile acestea au produs mare sgomot în presa maghiară. Faimosul Bánffy este din nou tîrît și atacat în modul cel mai vehement, mai ales, că prin declarațiile date nu 'i-a succes să desmintă scrisele ziarului „*N. Fr. Pr.*“ Foile maghiare pretind cercetare severă în această afacere de trădare și pedepsirea lui Ránffy și a consoñilor sei pentru încercarea de a comite o crimă de stat.

TARUL TUTUROR POPOARELOR SLAVICE. Marele duce Alexandru s'a esprimat astfel despre monumentul din Sofia al Tarului Alexandru:

„Monumentul Tarului eliberator este de mare însemnatate pentru toți Slavii, cari trebuie să se unească în contra dușmanilor lor. Tarul Alexandru II, a fost Tarul tuturor popoarelor slavice.“

Reforma dărilor directe. În ministerul de finanțe se pregătește proiectul de reformă a dărilor directe, și în legătură cu aceasta și revisuirea dării de pămînt, prin așezarea ei pe base mai proporționale. În scopul acesta ministrul Lukács László a însărcinat în unele orașe pe mai mulți bărbați de specialitate cu adunarea de date și cu lucrările pregătitoare.

DIN LUME.

Burii și Englezii.

Cercul dimprejurul lui Krüger consideră situația actuală a Burilor ca favorabilă. Răsboiul poate să țină încă ani întregi, că atât mai vîrstos, că 10 000 de Africanderi (locuitori din colonia engleză a Capului) luptă alătura cu Burii.

In luna aceasta au dobândit Burii o nouă biruință asupra Englezilor. Pe când acestia se laudă mereu în foilelor, că în curînd vor nimici pe Burii, comandanții englezi din Africa fac la poruncă guvernului mereu încercări, că să se impacă cu Burii, pe a căror comandanți au încercat să-i cumpere cu bani. N'au găsit însă bărbați, cari de dragul banului să-și vîndă nația.

Un colac frumos
Trupul lui Christos.
Stăpână stăpână,
Nu fi supărătă
Holda-i secerată.
Stăpâne stăpâne,
Pune masa pune
Să pune pe masă
Vinul prin păhar
Că azi în hotar
Noi 'ti-am secerat
Numai grâu curat.
Stăpâne stăpâne,
Deschide-ne poarta
Că 'ti-a venit ceata
De secerători
Fete și feciori
Să ei 'ti aduce
O cunună cruce,
Crucea lui Christos
Tot din grâu frumos,
Din grâu roșior
Tăiat din răzor
De fete fecioare
De secerătoare,
Fete-au secerat
Să juni au legat,
Bărbații au clăit
Să 'ti-am isprăvit.

Rusia și România.

Marele duce rusesc, Alexandru Mihailovici, vîrul Tarului, a visitat Bulgaria, unde a fost primit cu mare alau și gălăgăie de Bulgarii oftători după mila muscălească. De acolo a venit și la Constanța, portul României dela Marea-Neagră, unde a fost primit de principale moștenitor al României.

Creta colonie rusească.

Atena, 18 Iulie n. Printul George, guvernatorul Cretei a declarat, că nu de mult Tarul Nicolae II. i-a făcut ofertul ca să proclame Creta de principat independent. De oare-ce printul George a refuzat acest ofert, Tarul ar avea de gînd să aducă în Creta pe Mirco, printul de Muntenegru. Guvernul rusesc ar face în chipul acesta din Creta independentă o colonie rusească în Mediterana.

Dovezi nove contre Saraffostilor.

Ziarul englez „*Daily News*“ primește din Constantinopol știrea, că Poarta a arătat ambasadorilor Italiei și Franției documente, cari dovedesc că comitetul macedonean ordonase să fie uciși atașașii Carlotti și Pelletier, în timpul proiectatei lor călătorii prin Macedonia.

Dela adunările „Asociațiunii“.

Despărțemîntul Seliște.

La adunarea despărțemîntului Seliște care s'a ținut în Săcel, a participat un public mare venit din toate comunele dimprejur. În ședință deschisă de zelosul director, dl Calefariu, s'a constatat, că la cele 3 premii pentru femeile cari se disting în cultivarea grădinii de legumi n'a concurat nici una. Dela membri au incurs 569 cor. 18 b., din cari s'au cheltuit pentru trebuințele despărțemîntului 540 cor. 90 bani. Pentru anul viitor s'au păstrat premiile, cari s'au mărit cu suma de 20 cor. donată de dl George Brătean. Suma incursă dela membrii, cei noi a fost de 390 coroane.

Intre propunerile cu scop de a înmulțî mijloacele spre bunăstarea și cultivarea poporului nostru, notăm pe a dlui preot Ioachim Muntean din Gurariului, care a studiat statutele fon-

Stăpână stăpână,
Nu fi supărătă
Holda-i secerată.

Ioan Calția Soneriu.

Poesii populare.

Din Văleni (Maramureș).

Culese de Petru Balint, curator.

Mânce-te funea de neamă
Tinerel m'âi prisnă în lanț
Tinerel ca loboda
Când 'mi-a fost dragă lumea.

Frunză verde lungă lată
Eu când am plecat de-acasă
Lăsai holde mitile
Cocoanele tinerele
Pe când m'am intors acasă
Aflai holde secerate
Copilele măritate.

dului invalidilor, aparținător fostului cerc al Orlatului. Dl Muntean arată adunării, că acest fond al comunelor mărginașe românești din acest ținut atinge suma de 60.000 fl. și în sensul statutelor sale este menit pentru ajutorarea neputincioșilor și supus imediatei controale și dispoziții a guvernului resp. a ministrului de honvezi. Face propunerea, ca despărțemēntul să se intereseze de acest fond, să facă toți pașii spre schimbarea statutelor sale, ca din el să poată beneficia fiili acestui ținut. Această propunere de importanță obținând și sprințul energeticului prim-preator al Seliștei, s'a incredințat comitetului ce se va alege spre a face pașii de lipsă și despre rezultat a raporta adunării viitoare a despărțemēntului, care s'a decis a se ține în Gales.

Conferența dlui Muntean.

După partea aceasta oficioasă a urmat cea menită a contribuī la luminarea și întărirea poporului în ale bunului și frumosului.

Acela care și la adunarea din anul trecut a știut să se întrețină cu poporul, părintele Ioachim Muntean astă-dată prin instructiva sa disertație a intrat chiar în viața psihică și socială a poporului nostru. După câteva reflexioni asupra vechimii Săcelului, pe care pe baza istoriografului Xenopol și a unor documente il prezintă ca existent la venirea conlocitorilor nostri maghiari, espune și înșiră manifestațiunile caracterului poporului nostru, atât în părțile sale rele cât și în cele bune.

Disertația lucrată la înțelesul poporului și bine predată, a avut un efect de tot plăcut asupra ascultătorilor.

Terminată partea oficioasă, a urmat banchetul și apoi joc.

Despărțemēntul Mociu.

Românul de pe Câmpie.

Poporul de pe Câmpie se află într-o stare nu de tot îmbucurătoare. S-ar aștepta mult dela acest popor, care locuiește în masă compactă; s-ar aștepta și avă o limbă curat românească, obiceiuri adeverat naționale și mai virtuoase, desfășura o activitate economică intensivă, care să poată fi chiar de model. Dacă poporul nu se bucură de aceste insușiri, vina nu e a lui. Vitregitatea timpurilor l-a adus în stadiul unde se află. Secoli de-arindul a fost silit să stea în cea mai odioasă sclavie. Domnii cei mari de pămînt, cari n'aveau interes și nici chiar inimă de a simți durere față de poporul, care cu pași repezi înainta pe povîrnișul degenerării, îl chinuia și îl silia la o viață foarte tristă; astfel silit la o viață vitregă, căntă și azi vechiul cântec jalnic:

»Fă-mă Doamne ce 'mi-i face,
Numai una să n'ajung
Ca să trag cu boii 'n jug.«

In urma acestei robii el și-a pierdut toată vioiciunea și dragostea față de binele obștesc. El nu are nici vioiciunea Moșului, nici tenacitatea și puterea de viață a Românilor de pe Teara-Oltului, nici spiritul de jertfă al celor din ținutul Bârsii și nici spiritul de economie al Băñăjenilor. Eată dar, că se explică cum de poporul de pe Câmpie e lipsit de o viață românească mai pronunțată. In consecvență despărțemēntul are o chemare sfântă și dreaptă: ca împreună cu inteligența să întoarcă poporul de pe povîrnișul degenerării și să-l îndrepte pe calea adeverată și bună, care-l conduce la bunăstare, înaintare și consolidare.

Adunarea.

Adunarea s'a ținut în Mociu, la 8/21 I. c., deschisă fiind de dl președinte-pro-

topop I. Moldovan, care în termeni populari la înțelesul tuturor accentuează rolul și scopul »Asociației«. Între punctele programului a fost și cetearea lucrării dlui I. Câmporean, teolog univ.: »Românul în poesia poporală«, lucrare scrisă cu multă stăruință.

Petrecerea.

Terminându-se agendele adunării, cu toții am mers la petrecerea aranjată de inteligență din Mociu și jur în favorul despărțemēntului. A vorbit între alții dl prot. I. Moldovan, mulțumind oaspeților pentru participare; dl adv. Dr. G. Tripon, urând rodnică activitate inteligenței din Câmpie și a societății.

SCRISORI.

„Societatea junilor“

Măgăreiu, Iunie 1901.

Observând, că tinerii nostri după ce au ieșit din anii de școală sunt așa zîcând »liberi«, nu mai pun atâta preț pe carte să mai cetească, socotească, etc. și de abia apucă să vie vara, ca să chiue de regulă până la miezul nopții pe stradă în glume și vorbe seci, am înființat cu ei o societate numită »Societatea junilor«. Aceasta are statute aprobată și subscrise de comitetul parochial și de antistitia communală, sub a căror protecție stă societatea. Scopul acestei societăți nu înțește aiera, decât la cultură și înaintarea poporului nostru din Măgăreiu.

Deci pe lângă patronul sus zis, comitetul a ales pentru »Societatea junilor« un membru din comitetul parochial ca »tată« pe 2 ani, care supraveghiază mai deaproape buna ordine în societate și de care toți membrii au să asculte, și acesta este economul Nicolae Holerga.

După aceea s'a ales din sinul societății junile Maniu Holerga, de președinte al societății; Ioan Solomon, de vicepreședinte; I. Suciu, de notar; I. Popoviciu, de cassar; Moise Blaga și N. Holerga de controlori; Michail Holerga, de bibliotecar, și doi dintre cei mai tineri de »părgari«, cari toti au să-și facă datorințele conform statutelor.

Ca să se vadă mai bine, cum e alcătuită societatea noastră, las să urmeze cățiva paragrafi din statute:

Fiecare tiner român fără deosebire de confesiune, după ce cu ziua de Dumineca Floriilor a împlinit 15 ani de etate, intră în »Societatea junilor«, având a solvi taxă de înscriere 40 bani.

Acel tiner insă care nu voește să se înscrive de membru, este eschis dela toate întrunirile junilor, precum dela joc Dumineca, dela »Călușer«, dela colindat, și și din gezetoare etc.

Absentarea fără caușă dela adunarea generală a societății a unui sau a altui membru, sau dela sfânta liturgie și catechisație, se pedepsește pentru prima dată cu 20 bani, a doua-oară 40 bani, a treia-oară cu 1 coroană și »tată« va face raport comitetului parochial.

Acel membru, care nu-și plătește pedeapsa în curs de 30 de zile, va fi arestat antistiei comunale.

Funcționarii societății, precum președintele, notarul etc. lângă care se mai aleg 4 membri, formează comitetul

societății, care îngrijesc de avereia societății și de buna ordine.

Acel membru, care ar petrece prin birt și ar cânta sau să ar juca în cărți pe bani sau fără bani, sau să injura lucruri sfinte, cu un cuvânt de va avea purtări necorăspunzătoare se pedepsește conform §-ului 15 din statute.

Dacă unul sau altul dintre membrii societății observă, că vre-un funcționar al societății nu-și indeplinește cu exactitate oficiul, și stă în drept să-l arete comitetul parochial în scris.

Pe lângă acestea societatea face în fiecare an unui sau altui econom din comună o zi de clacă la holdă, la care pe lângă membrii societății sunt date ore și fetele.

Banii ce-i vor câștiga însă, se predau cassarului.

Din venitele incuse se plătește și la lutarule.

Societatea e datoare să aboneze cel puțin 3 zile potrivite, asemenea cărți pentru bibliotecă, de cari îngrijește bibliotecarul.

Însă cu părere de rău trebuie să mă exprim, că de oare ce societatea aceasta e încă tinéră, nu și-a putut înăvuți biblioteca decât cu 21 cărți, unele din ele cumpărate și altele donate.

Asemenea din lipsa de parale nu am putut abona decât numai »Foaia Poporului« pe care tinerii o așteaptă cu nerăbdare, unii pentru strigături, alții pentru nouăți etc., care foarte după experiența ce o am, face foarte mult pentru cultura și înaintarea neamului românesc.

Sperăm însă, că biblioteca și societatea noastră începătoare, al cărei membru ca judecă să nu și eu, va ajunge la înflorire și la o mai bună stare, de cum este de present.

Recomand stimărilor colegi învățători să înființeze și dinșii o astfel de societate (unde nu au ceea mai bun), căci după cum văd, merge de minune și tinerimea adultă se cultivă și înaintează văzând cu ochii...

Emanuil Suciu,
învățător și vătav al
»Călușerilor«.

Esamene la sate.

Fînteugul-mare (Chioar).

Esamenul de vară în comuna noastră Fînteugul-mare, s'a ținut în 13 Iunie, — după ameazi, — sub conducerea P. O. D. Teodor Sovrea, adm. protopopesc.

Răspunsurile copiilor din toate obiectele de învățămēnt, dar mai ales cele date din religiune, limba română, comput și istoria patriei ne-au pus în uimire, văzând precisiunea, cu care copiii nostri răspundeau la întrebările puse. Esamenul s'a finit prin o vorbire foarte frumoasă ținută din partea P. O. D. adm. protopopesc, în care își exprimă mulțumirea sa față de progresul arătat, care este atribuī zelosului nostru învățător Gavril Bogdan; mai departe zice în vorbirea sa, că nu va întârziă să aduce la cunoștință organelor superioare zelul ce-l desvoală învățătorul nostru pentru luminarea tinerimii acestei comune. Fiind zi de lucru, nu mult popor a putut lua parte la acest esa-

men; dar' a participat comitetul parochial în frunte cu parochul din loc.

Ca oaspeți au luat parte dl Gavril Cârlig, paroch în Valeni, dl George Ghețe, capelan în Berința, dl Stefan Micle, teolog absolut și învățător în Valeni, d-nii Ioan Dragomir, învățător în S.-Capolnic și Grigoriu Roman, învățător în Leschia, — cărora și pe această cale le exprimăm mulțumirile noastre, pentru interesul ce-l arată față de luminarea tinerimii noastre.

Cu părere de rău trebuie să amintesc, că actualul nostru jude comunal n'aflat de bine a lăsat la examen, — se vede că nu mult se interesează de afacerile noastre școlare.

Un participant.

Valea-Someșului și a Ilvei.

Examenele dela școalele noastre gr.-cat. din Valea-Someșului-mare de sus și din Valea-Ilvei, aparținătoare de vicariatul Rodnei, s-au inceput în 5 și s-au terminat în 12 Iunie a. c. Ele s-au ținut în prezență dlui Gerasim Domide, preot gr.-cat., ca comisar-delegat din partea Rev. Domn vicar foraneu Dr. Ioan Pop, care a fost împedecat din cauza sanitării, ear' ca delegat esmis din sfîrșitul reuniunii învăț. gr.-cat. »Mariana«, despărțemēntul II., am fost eu subscrisul. Examensul s'a inceput în comuna Rodna-nouă, a urmat Rodna-veche, Măier, Sâangeorgiu-român, apoi Ilva-mare, Măgura, St.-Iosif, Leșul și s'a terminat în comuna Ilva-mică.

Deși poporul nostru din părțile acestea se ocupă peste tot cu agronomia și creșterea vitelor, și deși examenele cu puțină excepție au fost tot în zile de lucru, totuși poporul n'a lipsit dela ele, și cu bucurie constat la acest loc, că atât inteligență, precum și plură și părinții școlarilor au fost în tot locul reprezentați în număr destul de mare și frumos, ceea-ce-i servește spre onoare, și acestea mă îndreptăște și întărește în credință, că poporul nostru este un popor iubitor de progres și-i place a se lumina tot mai mult!

Laudă merită dar' preoții nostri din comunele aflătoare în aceste ținuturi, cari conștiți de chemarea lor cea mare, povătuesc poporul concrezut grijiilor lor, spre tot ce e bun și folositor. Nu mai pe jos ca preoții stau și învățătorii aplicați la școalele confesionale din ținutul acesta, căci fiecare contribue din toată puterea sa și face ca progresul în școală să se înainteze. Aceasta este o imprejurare imbucurătoare și face ca aceste mici foculare de cultură să se numere între cele mai bune instituții culturale, cari în cont de rivalitatea, ce le-o fac școalele de stat și cele comunale aflătoare în acest ținut în număr destul de mare!

Între singuraticele obiecte de învățămēnt s-au cântat mai multe cântări acomodate, ear' la finea examenelor s-au declamat poesii și dialoguri potrivite pentru distragerea și luminarea publicului present.

In comuna Rodna-veche au luat parte la examen o mulțime de oameni din popor și inteligență multă de alte neamuri, precum și învățătorii dela școală de stat, cari toți s-au dus pe deplin sa-

tisfăcuți de strălucitul examen ce s'a dat. Școala aceasta e condusă de 3 învățători și rivalisează cu școala de stat din loc, care deși e cu mult mai bine dotată și condusă de 6 învățători, dar este departe să o întreacă în progres!

În toate școalele din comunele acestui ținut după finea examenului s'a împărțit ca premii cărti folosite pentru incuragiarea școlarilor silitori!

În decursul examenelor, spre a mă convinge despre starea învățămēntului și progresul făcut în școalele acestui ținut, m'am amestecat și eu, precum și dl delegat vicarial și am pus unele întrebări școlarilor.

Mai notez la acest loc, că părintele Gerasim Domide la locul și rîndul seu, după finea fiecăruia examen, întorcându-se către cei prezenti, prin sfaturi părintești le-aus pus la inimă ca să țină cu toată tărîa la neamul, legea și limba lor strămoșească și că iubirea și dragostea către școală și biserică să nu înceteze și răcească nici-odată.

Silvestru Murășan,
învățător român.

Sard (Valea-Ampoīului).

In 3 Iunie a. c. s'a ținut examenul final la școală română gr.-cat. din Sard, în prezența P. On. Domn protopop tractul Simion Micu, a directorului școlar On. Enea Pop Bota, preotul locului, On. Basiliu Andrei, preot în opidul Ighișu, a mai multor învățători din tractul Albeți-Iulia și din alte tracte, și alți inteligenți și popor din loc și jur.

La orele 1 și jum. d. a. a sosit comisarul districtual, dl S. Micu. După sosire imediat s'a inceput examenul cu despărțemēntul I. și II., conduse de dl învățător Ioan Șara, fiind prezenti în ambele despărțeminte 32 școlari și 36 școlăriști. Întrebările din religiune au fost puse de dl director școlar, ear' din celelalte obiecte de învățătorul secundar dl Șara. Răspunsurile au fost date de școlari destul de precise. Deși e tiner învățător, totuși a făcut progres spre mulțumirea tuturor.

După orele 3 și jum. s'a inceput examenul cu despărțeminte III., IV., V., VI., conduse de învățătorul - primar, dl Aurel Pop, fiind prezenti din toate despărțeminte 24 școlari și 26 școlăriști. Întrebările din religiune și aici au fost puse de directorul școlar, fiindcă d-sa a propus religiunea; ear' din celelalte obiecte dl A. Pop. Răspunsurile școlarilor au făcut o bucurie nespus de mare în inima publicului, cari au atras și mai tare simpatia ce au nutrit-o și până acum față de harnicul învățător.

Harnicia învățătorului o dovedesc școlarii duși la școalele din Blaj, Brașov etc.

Laudă conducătorilor acestui harnic popor și îndeosebi preotului lor și antecesorilor sei. Fericite sunt comunele acelea, cari au astfel de preoți, cum bună-oară este zelosul preot, On. Enea P. Bota, care ziua și noaptea a fost și este mâna cea dreaptă a învățătorilor sei și un adevărat păstor și conducător al poporului seu.

Înainte de a încheia aceste rânduri nu pot să treac cu vederea, cum în decursul examenului s'a deschis o colectă pentru premierea școlarilor și în câteva

minute s'a colectat o sumă de 25 cor., care după discursul P. On. comisar s'a distribuit școlarilor.

In ce privește grădina de pomi ea este spre lauda tractului Albeți-Iulia, fiind bine îngrijită de dl învățător Pop. Așa astăzi mai tot tineretul din Sard e de ajuns perfectionat în pomărit, ceea-ce ar fi de dorit să fie în toate comunele noastre.

Scipione.

Școala de fete a „Asociației”.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoare suplentă pentru lucrul de mână la școală civilă de fete a „Asociației” se publică concurs.

Doritoarele de a ocupa acest post au să prezinte următoarele documente:

- atestat de botez;
- document despre calificare cerută prin legea statului pentru ocuparea posturilor de învățătoare la școalele civile;
- o arătare despre studiile pregătitoare și despre ocupătinea de până acum;
- un atestat despre cunoștința în teorie și în practică a lucrului de mână;
- să dovedească, că vorbesc bine românește și ungurește, eventual și nemțește.

Vor fi preferite acele concurenți, cari, pe lângă calificarea din lucrul de mână, mai au calificare și din oarecare categorie de studii, îndeosebi din grupul limbilor.

Invățătoarea suplentă primește o remunerație anuală de 600 cor., solvită în rate lunare anticipative, și întreagă întreținerea în internat.

Invățătoarea angajată va avea să dea direcțoarei mână de ajutor la agendele internatului.

Postul este să ocupe cu 1 Septembrie st. n. a. c.

Terminul de concurs este la 20 August st. n. a. c.

Din ședința comitetului central al „Asociației pentru literatura și cultura poporului român”, ținută în Sibiu, la 11 Iulie 1901.

I. St. Șuluțu.

Dr. Beu,

secr. II.

APEL.

Stimaților domni învățători și fraților colegi!

Subscrisul fiind nimicit total prin focul ingrozitor iscat în comuna noastră Porcesti, în ziua de 4 Iunie st. n. a. c. Vă rog cu toată puterea, ce mi-o dă culmea năcazului la care am ajuns, să binevoiți fiecare după putință și bunăvoie să ajuta, ca să-mi pot clădi o casă, sub al cărei acoperiș să mă pot adăposti, când va veni iarna. Flagelul acestui incendiu nu m'a lovit, când eram încă în funcțiune, ci chiar acum când în funcțiune nu sună și la fondul de pensiune nu m'am inscris. De aceea pot esclama și eu ca Isaia profetul:

„Întoarceți-vă și vedeați, de este durere, ca durerea mea.

Sumele trimise la adresa redacției „Foaia Poporului” se vor da publicității în „Foaia Poporului”, pe lângă profunda mea mulțumită.

Porcesti (com. Sibiu), 24 Iulie 1901.

Al d-voastră fost coleg:

Nicolae Bucă.

Carmen Sylva.

Cine n'a auzit de Carmen Sylva, regina României, poeta vătită, povestitoarea drăgălaș și mama tuturor celor ce pătimesc? Atâtea dureri a alinat, atâtă laudă a adunat în străinătate pentru România, bucata liberă din pămîntul românesc, încât e de datoria fiecărui Român a-i cunoaște mai cu de-amăruntul vieță.

Elisabeta s'a născut în 29 Dec. 1843 la Neu-Wied, în Germania, din părinții principale Hermann de Wied și prinsesa Maria de Nassau. Era o fetiță neastimpărată, pe care numai cu greu o puteau îndupela să fie liniștită. Cei mai buni învățători i-au dat instrucțiune, așa că ajutată de talentele ei deosebite în curând au ajuns să stăpânească mai multe limbi și să facă versuri foarte drăguțe. Ca să o potolească, mama ei, care era și mama săracilor și bolnavilor, a început din frageda ei tinerețe să o ducă în casele, unde se încubase lipsa și boala. Crescută în credință creștinească, nu vedea în moarte o nenorocire, ci o fericire pentru cel ce a trăit după învățăturile Mântuitorului. Cu multă evlavie asculta serviciul bisericesc, care făcea asupra ei o impresiune așa de mare, încât reintoarsă acasă scria din memorie predicele auzite la biserică.

În anul 1869, Regele Carol — pe atunci numai principe — se hotără să se însoare. În munca ce o desfășura pentru ridicarea României, îi trebuia o soție. Si soția aceasta, ca să-și câștige dragostea Românilui, trebuia să iubească codrul verde, murmurul părăului și cântecul și săi aibă inima deschisă pentru toți cei nefericiti. Si nu putea face alegere mai potrivită ca în persoana prinsesei Elisabeta. Până în anul acesta ea nu s'a gândit de loc la măritat, căci voia să se facă învățătoare. Si buhă ei mamă începușe deja să facă pregătiri, ca să înființeze școala, unde fata ei să-și depună munca pentru luminarea tinerilor mlădite din popor. La stirea, că Regele Carol a cerut-o de nevastă, s'a lăsat însă de gândul acesta, primind cu bucurie să devină învățătoarea unui întreg popor. În 15 Noemvrie 1869 s'a sărbătat cununia.

În 25 Noemvrie a intrat noua Doamnă a României în capitala țării. Primirea ce i-s'a făcut, a fost plină de entuziasm. În scurt timp i-s'a înplinit urarea, ce i-o făcuse cei

de acasă, ca intrarea ei în țara cea nouă să fie totodată și o intrare în inimile poporului. Sufletul ei cel mare, inima ei cea bună, faptele ei i-au deschis inimile poporului român, cari bat cu căldură, când pomenesc numele ei.

In 8 Septembrie 1870 fericirea ei se părea deplină, născând o fată, pe care o încunjură cu toată dragostea, de care e capabilă o mamă. Dar' soartea îi hotărise altmintrelea, căci după 4 ani îi muri odorul.

Indată după sosirea ei în țară se apucă să învețe românește. Cunoscând bine limba latină și italiană, înveță în timp scurt așa de bine limba română, încât Români, cari o auziau vorbind, ziceau cu mândrie despre ea, că vorbește mai frumos decât ei. Si întră-devăr, nu sunt mulți între Români culti, cari să alcătuiasă frasile, fie în scris, fie cu graiu viu, așa de frumos ca Elisabeta.

Carmen Sylva.

Stăpână pe limba română, s'a apucat să traducă frumoasele noastre poesii și povesti populare în limba germană, arătând străinilor, ce comori scumpe au produs sufletul poporului nostru. Mai târziu s'a apucat să scrie de-adreptul povestile auzite. Cea mai frumoasă colecționare din acestea sunt Poveștile Peleșului, traduse în mai toate limbile din Europa.

Când a isbucnit răboiul, Români au avut din nou prilegiu să se convingă, că în persoana ei au câștigat o adevărată mamă pentru România. Sală cea mare a palatului din București a fost prefăcută în lucrătoare, în care de dimineață până seara răsună sgomotul mașinelor de cusut, la cari lucrau Regina cu cele mai de frunte doamne din București pentru soldații români, cari înfruntau primej-

diile răboiului pe câmpurile Bulgariei. Si câte întemplieri miscăroare de inimă nu se puteau vedea aici. Azi venia o ceată de femei sărace, ajutate în toți anii de Regina, ca să se îmbie să lucre și ele, căci altmintrelea nu știu cum să reîntoarcă binefacerile iubitei lor mame, mâne venia alta.

Din mijloacele ei proprii a înființat atunci în parcul dela Cotroceni un spital, ca să îngrijească însăși de vîțejii răniți. Zilnic mergea dela pat la pat și vorbele ei măngăitoare făcea toate leacurile dulci și alunga spaimea din inima celor ce trebuiau să lase să li se taie piciorul rănit.

După terminarea răboiului îi au făcut nevestele oficerilor români o statuă de peatră, în care e închipuită, cum dă unui ostaș rănit medicina. Până în ziua de azi i-a rămas numele de »Mama răniților«.

Scoala și săracii, poesiile și cărtile îi sunt până în ziua de astăzi copiii ei cei dragi. Si cum o asemenea femeie n'a fost nici când pe tronul României, dragostea cătră ea și mândria de-a putea zice, că ea e a noastră, va fi pururea vie în pieptul fiocărui Român.

Școală pentru pantofari.

1. La școală specială pentru pantofari, înființată în Sibiu cu ajutor dela stat, se începe noul an școlar 1901/2 în 3 Septembrie n., pe care zi se vor oferi și 19 stîpendii à 120 cor. Cursul pentru învățăcei durează 3, cel pentru calfe 1 an. In această școală cu limba de propunere germană și maghiară se propun următoarele obiecte: 1. limba și corespondența comercială maghiară; 2. limba și corespondența comercială germană; 3. aritmetică și geometria; 4. contabilitatea; 5. desemnul liber și special; 6. desemnul geometric; 7. măsuratul; 8. croitul; 9. studiul piciorului; 10. știința despre material și instrumente și 11. deprinderi în atelier, total 40 ore pe săptămână. La finea cursului se va face un examen final din cele învățate în anul din urmă. Atestatul primit îndreptăteste pe absolvent să între calfă și să capete cărticica de muncă.

Elev ordinat poate fi cel ce a absolvat cu succes 4 clase elementare, a ajuns etatea de 12 ani și e bine desvoltat trupește. Si cei ce sunt deja învățăci sau calfe pot fi primiți, dacă au cunoștințele teoretice de lipsă.

— Si muierea ta trăește pe lângă tată-seu?

— Păi așa dău cu mintea, că da.

— Ce! nu știi unde se află muierea ta?

— Nu, zău, domnule căpitän.

— Cum se poate? Nu ți-a scris?

— Nici odată, domnule căpitän, că de când cu pîrdalnicul cel de sort, nu mai știe biata unde am ajuns eu.

— Dar de ce nu i scrisesi tu?

— Păi, dacă nu știi carte...

— Caporalul, măi Ioane, ți-ar fi scris un răvăș, că el știe carte...

— Da! așa e, domnule căpitän... da nu mi-a venit în gând aşa ceva... că vorba dumnitale: iște nu preal mă făcut Sfântul Dumnezeu...

— Ioane, iște, iște să fiu... Că fără de iște iște dai afund în lumea asta.

— Ascult, domnule căpitän.... Dă-mi, rogu-te, vre-o două-trei sfaturi bune... Le-o iot zice în mintea mea,

IOAN ISTETUL.

— Legenda — V. A. Urechia.
(Urmare).

Acum Ioan Istetul și-a cumpărat haine terănesti, că dela casarmă i-au luat toate hainele de soldat. Ba i-au lăsat o zdrenă de manta, dela care magazinerul a tăiat toți nasturii și care e ferferită mai deță decât drapelul regimentului... Fie, că Ioan e voios, că are la brâu sub bete nouă foaia de liberare și e gata de plecare. Nu pot zice, că nu este ceva măhnit Ioan, că se desparte de dl căpitän Gloantă, că a fost totdeauna bun cu el dl căpitän, dar' bucuria covirseste măhniciunea lui, că de tot mai mult decât pe dl căpitän iubeste Ioan pe Axinia lui.

— Ei, gata de drum, Ioane? il întrebă dl căpitän.

— Gata, domnule căpitän, să trăiti!

Ioane, iște, iște să fii Ioane, că fără de iște te dai afund în lume.

Domnule căpitän, să trăti! De ce nu-mi dai acum la plecare vre-o două-trei sfaturi bune, să mă ișteșesc, să mă fac și eu om!

— Să vedem. De ce-o să te apuci tu, în satul tău?

— Să trăesc, cum o vrea Dumnezeu, eu Axinia și cu socru-meu.

— Socru-tă e om de omenie?... Păi de!... Ce să vă spuiu, dlă căpitän!... Socru-meu a învățat carte, să se facă popă, dar' când să ia potcapul, să răsgândit, că i-aiderut la pisăcupie prea mulți galbeni! Despopit nu să popit, dar' cu gândul de popie și se insurase cu o fată din sat. A murit, sărmana, din facere, născând pe Axinia, nevasta mea, să avem iertăciune... Apoi tata socru nu să mai insură, dar' rămasă în trebile bisericești: se facu pălamari și cântăret la biserică noastră, la Sfânt Ilie din Sălcăți.

Considerând starea materială nefavorabilă a multora dintre cei ce se aplică la meserii și și pentru o mai ușoară ajungere la scopului de impreunat cu această școală și un internat, în care se vor primi fără plată sau cu stipendiu numai învățătorii săraci, dar diligenți. Cei primiți în internat au să se îngrăjească însăși de haine de pat și de schimburi. Fiecare elev are să-și procure singur instrumentele de lipsă. Rugările să se înainteze până în 20 August a. c. la comitetul de supraveghere al școalei speciale. Pentru orice alte deslușiri să se adreseze doritorii la directorul școalei industriale, dl Martin Schuster din Sibiu, strada Turnului.

2. La școală specială de pantofari din Sibiu, care e provizată cu 8 mașini de cusut de diferite sisteme din cele mai moderne, se va ține pentru pantofari și cismari, cari nu locuiesc în Sibiu, un curs, care va ține din 19 August până în 1 Septembrie n. Instrucțiunea se va predă în limba germană și maghiară dela 8—12 a. m. și dela 2—6 d. a. și pentru ea nu se plătește nimic. Obiectele de învățămînt sunt geometria pentru desemnul de modele, desemnul de modele, croitul, studiul piciorului, luarea măsurii și cunoștințe despre material. Pentru cuartir și pat gratuit s'a îngrijit. Pentru participanți săraci sunt și 10 stipendii de câte 10 cor.

Calfele și măiestrii, cari vor să participe la acest curs, să se înștiințeze până în 10 August n. tot la directorul școalei industriale, dl Martin Schuster în Sibiu, strada Turnului.

Nu putem din destul recomanda părinților în ce privește pe copiii lor, pe cari ar vrea să-i facă pantofari, apoi pe calfe și pe măiestri să se folosească în număr cât mai mare de aceste două școli, dintre cari cea dintâi e pentru cei ce intră într-o școală specială de pantofari și măiestri. Acum mai merge cu cât au învățat cei ce sunt astăzi măiestri, dar nu vor trece mulți ani, și cei fără de școală specială vor fi socotiti numai cărpaci în asemănare cu cei ce vor ești din școalele speciale. Astăzi meseria este artă și știință și numai cel ce o știe purta după legile artei și ale științei va pute să poarte luptă biruitoare față de mărfurile din fabrică, cari nu că sunt mai bune, dar sunt mai frumoase.

Școala specială se recomandă îndeosebi pentru acei părinți mai cu dare de mână, cari vor să asigure pentru băieții lor o învă-

ță Tatăl Nostru și ear' mi-or prinde bine, ca deunăzi, când mi-ai zis, că orbii nimeresc Brăila.

— Hei, băieți! sfaturile bune aduc bani la chimir.

— Așa e, domnule căpitane; acela ce-mi dăduși deunăzi mi-au adus 600 leușori în pungă.

— Știi ce? mă Ioane; să facem un tîrg. Eu ți-o da un sfat bun și tu să mi-l plătești cu 200 de lei, din cei 600 ce ai la mine.

— Aleo! domnule căpitane... e cam pipărat sfatul!... 200 de lei!...

— Apoi de nu-i fi sfătuit bine, mă Ioane, o să perzi și cei 600 lei și, cine știe? poate și viața!

— Așa zău!... Haide fie! dă-mi, domnule căpitane, sfatul și-ți ia 200 de lei din banii mei.

— Eată ce te sfătuesc:

— Fă din drumul mare, Noaptea, pe cărare.

țătăru mai bună și un traiu mai tignit și în decursul învățării, ear' la cursul de 12 zile, pentru calfe și măiestri, ar trebui să facă fiecare tot posibil, ca să poată lua parte.

Și cei îndreptăți cu distribuirea de stipendii pentru meseriași ar face bine, dacă cel puțin câteva din ele să ar distribui pentru elevi înscrîși la aceste școli speciale.

Starea și statistica meseriașilor din România.

Eată statistica meseriașilor din lucrarea dlor Theodoru și Robin.

Numărul meseriașilor din țară este socotit de autori la 141.708, număr în care nu intră meseriașii din București. Statistica orașului București pentru 38 de meserii după rezultatele estrase de primăria capitalei din lucrarea recensămîntului populației (1899) dă un număr de 18.881 meseriași și 5140 calfe.

Meseriașii din țară, afară de București, se repartizează astfel:

	Români	Străini creștini	Ebrei	Total
Măiestri	75.958	14.226	10.159	100.336
Calfe	13.702	7.149	5.307	26.158
Ucenici	8.452	3.222	3.540	15.214
Total	98.105	24.597	19.006	141.708

Români reprezintă 70% din totalul meseriașilor, străinii creștini 17%, și Ebreii 13%.

Proportiunea după starea meseriașilor este următoarea: Măiestrii 70% din total; calfele 20% și ucenicii 10%.

Din totalul de 141.708 meseriași, 83.876 sunt în comunele rurale și în comunele urbane nereședințe de județ, adică 60%, și 57.832, adică 40%, în orașele capitale de județ.

După naționalitate, meseriașii se repartizează astfel după locul de reședință:

Meseriași	În com. rurale și urb. nerez.	Proporț. la sută	În orașele cap. de județ	Proporț. la sută
Români	68.845	82	29.260	50
Str. creștini	9.313	11	15.284	27
Ebrei	5.718	7	13.288	23

Români reprezintă 82% din totalul meseriașilor în comunele rurale și cele urbane nereședințe de județ și 50% în orașele capitale de județ; în aceste din urmă restul de 50% este alcătuit

din străini, din care 27% străini creștini și 23% Ebrei.

Pentru că să ne dăm bine seama însă de preponderența elementelor străine în exercitarea meseriașilor, am întocmit, după diferențele tale din lucrarea ce cercetăm, următorul tablou din care se vede, pentru fiecare oraș, capitală de județ numărul meseriașilor după naționalitate:

Oraș	Total meseriașilor	Români	Străini creștini	Ebrei
Bacău	756	173	74	509
Bârlad	1695	1064	69	562
Botoșani	2731	887	185	1659
Buzău	2360	1500	406	454
Brăila	3272	2283	651	338
Călărași	1335	903	379	53
Caracal	1514	1068	401	45
C.-Lung	1127	980	138	9
Constanța	2365	248	2011	107
Craiova	4758	2769	1703	286
Dorohoi	832	280	87	465
Fălticeni	710	165	36	509
Focșani	1658	780	265	613
Galați	4558	2009	1485	1064
Giurgiu	2600	1579	763	258
Huși	1076	626	25	425
Iași	3830	896	371	2563
P.-Neamț	1914	957	218	739
Pitești	1605	1038	441	126
Ploiești	3767	2387	838	542
R.-Sărat	485	363	32	90
R.-Vâlcea	659	443	166	50
Roman	1431	563	176	692
Slatina	733	462	251	20
Tecuci	860	521	140	199
T.-Jiu	829	509	298	22
T.-Măgurele	487	303	166	18
Tîrgoviște	743	522	147	74
T.-Severin	2588	1392	1107	89
Tulcea	3918	1229	2229	460
Vaslui	636	361	27	248

Sunt orașe, după cum se vede, unde meseriașii evrei sunt cu mult mai numeroși decât meseriașii români, ca în Bacău, Botoșani, Dorohoi, Fălticeni, Peatra-Neamț, Iași, Roman; în aceste orașe ei alcătuesc aproape două treimi din numărul total al meseriașilor.

Din cercetarea meseriașilor în parte, autori au putut să constate că sunt unele meserii în cari se găsește un număr foarte mare de Români, ca lemnăria, rotaria, zidăria, caldarămărsă, că-

— Ce ți-oi dăruie ratiș, este un cozonac minunat dela Fialcoski, să-i măncăci acasă, cu nevasta și cu socrul și un pol pentru cheltuiala drumului, dacă, bine înțeles, de vei plăti cu cei două sute lei ce mai ai la mine, al treilea sfat bun ce ți-oi da.

— Ba asta nu, domnule căpitän. Să rămân cu punga goală, după ce am fost apropetar pe 600 de leușori!

— N'ai auzit tu, Ioane, că până în trei sunt lucrurile cele bune? S-tă Troiță, mă Ioane...

— Ba am auzit, zău!... Sfânta Troiță!

— Apoi trei sfaturi sunt mai mult ca două... Banii nu-ți sunt de nici un folos, tie, mă Ioane... Ca cu ișteția ta cea slabă n'o să ajungi cu ei acasă... o să ți-i fure vre-un pungă, o să te înșele vre-un vagabund... Sfaturile mele nu ți-le poate fura nimenea, nici le poți pierde.

— Fă din drumul mare... N'o să uit sfatul dumnitale, domnule căpitän... Mai dă-mi unul, domnule căpitän, ca să mă iștețesc...

— Bine, dar o să te coste alte 200 de lei...

— Vai! ce scump e!...

— Apoi ce!... Uitat-ai că numai cu un sfat al meu, deunăzi ai câștigat 600 de lei?

— Așa e, așa e!... Păi mai dă-mi unul și-ți mai oprește alte două sute de lei, dacă nu se poate mai puțin.

— Al doilea sfat e acesta: »Caută-ți de treaba ta! Nu-ți băga lingura unde nu-ți ferbe oala!«

— Minunat sfat, zău așa...

— Numai peșcat, mă Ioane, că-ți mai lipsește tocmai al treilea sfat, ca să mergi acasă linistit...

— Ce nu mi-l dăruesc, domnule căpitän, ratig, ca dimerlia a unsprezecia la mieră?...

răușeria, chirigeria, dulgheria, hamalâcul etc., meserii în cari se cere multă muncă fizică; sunt însă mulie meserii unde proporționea străinilor este îngrijitoare, ca croitoria, cismăria, măcelăria, pescăria, tâmplăria de mobile, tinichigeria, zidăria, modele; în aceste meserii predomină Evrei.

În ce privește meseriașii în general numărul lor după felul meseriei este următorul: (afară de București) 18.284 căruși sau chirigii; 11.942 cismari; 8422 ferari; 6514 croitori; 5909 dulgheri; 5800 lautari; 4738 blânari; 4014 hamali; 4135 lemnari; 4604 rotari; 3994 zidari; 3426 pescari; 3364 brutari; 3621 croitorii; 2232 căramidari; 2469 măcelari; 2389 olari; 2465 rogojinari; 1721 barbieri; 1786 birjari; 1132 bragagii; 1000 lăptari; 1105 lingurari; 1262 petrari; 1685 pluatași; 1427 potcovari; 1354 rachieri; 1485 sobari; 1762 spălătoresc; 1737 tâmplari de binale; 1562 tâmplari de mobile; 1297 tinichigii; 607 tipografi etc.

Din numărul total al meseriașilor din orașele capitale de județe numai 17.565 lucrează singuri, din cari 9986 Români, 3899 străini creștini și 3680 Evrei; în comunele rurale și urbane ne-ședinte de județ numărul acestor me-seriași este de 55.750, din cari 48.622 Români, 4662 străini creștini și 2466 Evrei.

Măiestri din orașe cari au învățat meseria în școli sau ateliere speciale sunt în număr de 1424. Din acestia 141 sunt Români și 1283 străini. (Albina).

PARTEA ECONOMICĂ.

Nutrirea vitelor cu trifoiu verde.

Una dintre plantele cele mai însemnate pentru nutrirea vitelor, dintre plantele, care putem zice, că a făcut o întreagă revoluție în sistemul economic de până acum: este fără îndoială trifoiul roșu.

Cultura trifoiului roșu nu este tocmai așa veche, ca a bucatelor bunăoară. Despre cultura lui mai sistematică abia se găsesc urme prin veacul al 16-lea, când au început a-l cultiva pe

Vezi astăzi așa, pe crucea mea! — Haide fie! Dă-mi, domnule căpitan, sfatul cel al treilea și-i oprește ce a mai rămas din bani... Haide trampa!...

— Eată al treilea sfat:

— Când ai zor
Nu pune mâna pe topor,
Nici pe oujît,
Când ești amărit!«

Na, eată, mă Ioane, și un pol de drum și eată și cozonacul.... Da nu cumva să-l începi pe drum; să-l duci întreg acasă, să-l mănușoi cu nevasta și cu soeru-tău.

— Să trăjiți! domnule căpitan!

— Ioane, iște, iște fii.... și cale bună! (Va urma).

șesurile Germaniei și Lombardiei, de unde a trecut apoi în Stiria. La noi de sigur, că de aci a fost adus, cam pe la sfîrșitul veacului al 18-lea. De aceea până astăzi pe unele locuri se mai chiamă «trifoiu de Stiria».

Trifoiul este o plantă, căreia îi priește cu deosebire în pământurile umede. El vegetează și în pământurile mai seci și sărace, dar nu poate da roduri imbelșugate. Trifoiul crește și se desvoaltă dintr-o semență foarte mărunță. De aceea și pământul, în care se cultivă el, trebuie să fie bine pregătit, căci la din contră nu reușește. Pentru ca tinerea plantă să fie oare-cum mai la adăpost, până-când se întărește, trebuie sămenată totdeauna ca o plantă umbritoare.

Sămenatul trifoiului se poate face peste vară ori și când, mai bun e însă sămenatul de primăvară, când adeca pământul conține în sine mai multă umezeală. Trifoiul vegetează în pământul sămenat de regulă căte trei ani.

În anul prim arare-ori dă roduri imbelșugate. De aceea în unele economii în anul dintâi se paște cu vitele mai mari și numai în anul al doilea se cosește.

Atât la pășunatul vitelor pe trifoiști, cât și la cositul trifoiului verde, apoi la nutrirea vitelor cu acela, economul trebuie să bage de seamă la anumite regule, fără sănarea cărora nu se poate ajunge scopul dorit, ba uneori poate să aibă chiar și oare-care daună.

Dacă economul scoate vitele la pășune pe trifoiște, să nu le scoată niciodată până-când încă este rouă pe trifoiu, sau când pământul în urma unor ploi de mai nainte este umed, căci în asemenea casuri, se calcă și nimicesc o mulțime de fire fragede de trifoiu. Vitele trebuie scoase deci la trifoiu, când atât iarba, cât și pământul sunt pe deplin uscate.

Nici-odată să nu se scoată vitele prea flămînde la pășunatul de trifoiu, căci în asemenea casuri măncă prea lacome și astfel odată se pot umfla, de oare-ce cum e trifoiul prea sucios, produce mai multe gazuri în stomach, ca celealte ierburi. Gazurile acelea se desvoaltă foarte curând și se zilesc a-si mări tot mai tare volumul ocupat. Astfel tot umflă stomachul, până-când acela în cele din urmă trebuie să crepe.

Vitele scoase la pășunat pe trifoiști, să nu se lase timp prea îndelungat pe aceleia, ci numai atâtă până-când vedem, că se satură. Atunci le scoatem pe un pășunat de ierburi, ca să se odihnească și să rumege. A lăsa vitele tot pe trifoiște de dimineață până seara, nu e cu scop: deoarece pot să mânace prea mult, de altă parte se prea îmbalează și calcă pământul.

Pășunatul trifoiștilor, trebuie să se facă numai cu vite mai mari, precum sunt vitele cornute bovine. A paște trifoiștile cu oi și porci, ar însemna a le nimici cu desăvirsire, de oare-ce cele dintâi le rup până în fața pământului, așa că în cele din urmă trebuie să se uște cu desăvirsire, ear' porcii le suot chiar și rădecinile. Din cauza aceasta apoi, trifoiul roșu nu se poate cultiva cu succes și cîmpurile necomasate, ci numai în cele comasate, unde în de-

cursul anului întreg este apărat de astfel de vite, cari îi pot face stricăciune.

Precum e primejdios a lăsa ca să pască vitele flămînde pe trifoiști, așa e primejdios a le da și trifoiul verde-proaspăt, cu deosebire la început, când se nutresc în grăjd. Mai primejdios însă e trifoiul atacat de brumă sau îngheț. Tot așa de primejdios este și a trece vitele deodată dela nutrețul uscat, la nutrețul de trifoiu, de oare-ce atunci vitele cornute se pot umfla deodată fără veste, cum se zice, ear' caii pot să capete colică.

Primăvara deci, când economul începe cu nutrețul de trifoiu, trebuie să îl amestecă mai întâi totdeauna cu paie, sau în lipsă acestora, cu un fén ceva mai mare în paie, până-când vitele se dedau bine cu acela. Chiar și după ce se dedau încătăva, trebuie nutrită la început tot cu porțiuni mai mici, dar căt mai des, ca astfel să li-se poată deda stomachul cu mistuirea aceluia.

Economul trebuie să se ferească pe căt se poate, de-a cosi trifoiul verde pentru nutrirea vitelor, până-când încă e rouă sau umezeală din ploaie pe el, căci acela produce mai multe gazuri mai ușor poate produce umflarea acestora. Tot astfel trebuie să se ferească și de-a nutri vitele cu trifoiu sătăt mult timp în grămadă și aprins, căci acesta încă poate să producă anumite boale.

Trifoiul verde destinat pentru nutrirea vitelor în grăjd, ar trebui deci cosit numai atunci, când e pe deplin svîntat, în orele dinainte și după ameazi. Cositul aceluia nu trebuie să se facă chiar pe pământ, ci ceva mai pe deasupra, de oare-ce atunci, dacă intră un timp mai secetos, se pot usca multe fire mai fragede. Trifoiul astfel cosit se transportează cu carul acasă, unde se descarcă și întinde pe aria surii, ca să se mai svînte căte o zi două și numai după aceea se dă vitelor spre nutrire.

Dacă pe lângă toată grijă să ară înțembla, ca vr'o vită să se umfle de trifoiu, atunci cea dintâi grijă a economului, trebuie să fie aceea, de a-i căsoca gura căt mai îngribă și a-i pune un scăluș în ea, ca astfel gazurile îngrămadite în stomach să aibă o ușă căt mai largă pentru ieșire. Odată gura căscată se începe preumblarea vitei umflate, la început cu pași mai domoli, ear' mai târziu se poate și alerga. Dacă economul are la îndemâna ceva tăbac și lapte de var, atunci se amestecă o mână din acela cam cu o jumătate de litru de lapte de acela și amestecătura aceea se toarnă pe gura vitei umflate. Oțetul amestecat cu apă și cu ceva spirit de salmiac, are aceeași înfrîurîță, și anume: de-a domoli umflatura.

In timpul din urmă să mai născocit și un instrument anume făcut pentru înțăpatul vitelor umflate de trifoiu, numit troicar. Cu acest instrument se înțapă vita în mijlocul flămînzării de nutreț și prin țevea aceluia pot să evaporeze mai curând gazurile adunate acolo, ca pe gură. De sine se înțelege, că pentru o astfel de lucrare economul trebuie să aibă și anumite cunoștințe practice și îndemânarea de lipsă, ca să nu împungă viața rău, căci atunci mai mult poate să strice, decât să direagă. În asemenea casuri de înțapare mai multă

pot să ajute veterinarii de vite, dacă sunt la indemana.

Câte primejdii și daune nu pătesc economiei cu vitele! De aceea credem, că cele împărtășite aci pe scurt, despre nutriția vitelor cu trifoiu verde, le vor servi ca o bună povata în viața practică de toate zilele, știind cum să se poată ajuta mai îngrabă în cas de primejdie, mai având înaintea ochilor și proverbul bine cunoscut: »Paza bună, trece primejdia rea«. Ioan Georgescu.

PORUMBIL.

La expozițiile de gală se aduc mai multe găini și apoi porumbi. Cu prăsirea porumbilor s-au ocupat oamenii încă din timpurile cele mai vechi, pe când prăsirea găinilor a înflorit în măsura de acum numai de când au început să aducă soiuri deosebite, mai cu seamă din Asia.

Tinerea porumbilor e mai puțin co-stisoare ca a găinilor, căci acestia nu și căută nutrimentul numai pe lângă casă, ei merg după el până departe la camp. Porumbarul, adeca locuința porumbilor, se face din scânduri sub străină de către mezași sau răsărit a casei. El are forma unei lădițe lungi cu mai multe găurele, pe care să poată intra porumbii. Lucrul principal e, că animalele răpitoare să nu poată ajunge în porumbar, apoi să fie feriți de cloțani și de șoareci.

Foarte potrivit e porumbarul rotund pus în virful unui stilp gros. În acesta porumbii sunt mai bine scutiti de animalele răpitoare. Părții sau stilpii trebuie să fie neteză, ca nu cumva animalele răpitoare, precum dihorul, nevăstuica, măta și altele să se poată său întră înăși. Ca să fie și mai bine feriți, stilpii fi putem înfășura cu tincichea până la o înălțime de 3—5 urme.

Porumbarele acestea trebuie să fie într-o depărtare cam de 20 urme de zidiri sau de arbori.

Dacă porumbarul e cu două despărțiminte, aceste să fie cam de înălțimea omului și jur imprejur să se aplică scânduri, pe cari apoi să se atirne cui-buri facute din bete de salcă, a căror lărgime să fie de 13—14 cm, iar afunzimea de 3—4 cm. Înaintea scândurilor să se pună bete, cari să fie așa de groase, încât să le poată cuprinde bine cu degetele dela picioare. Porumbii stau foarte bucuros pe aceste bete, că și toate celelalte paseri.

Cu cât e porumbarul mai înalt, cu atât trăiesc porumbii mai bine în el. El se fie căt se poate de curat, pentru aceea să se curățe tare des, iarna cel puțin tot la patru săptămâni, căci porumbii iubesc tare curățenia.

Porumbii, din nou aduși în curte, trebuie închiși la început numai singuri în porumbar și mai târziu se lasă cu ei o păreche de porumbi dedăți de către porumbarul acesta. El să fie închis către timp.

Pe o vreme noroasă îi lasă afară și fiind timpul urit, seara vin eară îndărăt. Fiind porumbarul, din care i-am adus, numai în depărtare de câteva ore, porumbii se duc în porumbarul lor de mai năște; aceasta se întemplă înse-

rar și mal cu seamă, când porumbii n'au fost bine grijiți.

Porumbul își alege singur soția. Dacă vrem să împărechem însă un soiu deosebit cu de cei ordinari, facem o corfă cu două despărțiminte și o asezăm în porumbar. Despărțimintele să fie astfel făcute, incât trecerea dintruna într'altele să fie liberă. După ce s'a asezat un bărbătesc din soiul mai nobil și o femeieșcă din soiul obișnuit, scoatem, pentru incunjurarea neliniștei corfă din porumbar și o asezăm într'un loc liniștit. După ce s'au împărechiat și putem lăsa eară în porumbar cu ceialalți.

În fiecare porumbar să se lasă numai un bărbătesc. Dacă sunt mai mulți, atunci fac numai neliniște și alungă căte o femeieșcă de pe ouă.

(Vacurma). Reghianul.

SFATURI.

Cum eăpetăm un lapte bun? Vaca să fie sănătoasă, grajdurile aeroase și curate. Mișcarea regulată în aer liber e pentru sănătatea vacilor de lapte de o însemnatate deosebită. Să nu se dea nutreț stricat sau de acela, care influențează în mod neplăcut asupra bunătății laptelui, îndeosebi asupra gustului și miroslui lui. Nepotriva nutreț sunt lăturile de bucătărie, mâncări înăcrite, slăt înăcris de bere, călărabe, turtă de răpiță, mai cu seamă când se dau în cantități mari și zămoase, paie de ovăz (prea multe). Ieșlea și vasele, din cari se adapă vacile, să fie cât mai curate. Pentru adăpat să se folosească apă. Fântâna să fie cât mai adâncă și departe de grămadă de gunoiu.

Pe ce se cunoaște o găină rea de ouat? Gâtul ii este gros, capul mare, umblă fericit și fără nici o socoteală. Ea nu sgârmă în pămînt. Se ține tot aproape de ușă, că și când ar aștepta să i se dea de mâncare. Dimineața se scoală târziu, seara se culcă de vreme.

Palăriile albe se curăță făcându-se un amestec de 20 grame pucioasă și sucul dintr-o citroană, cu care le frecăm luană în ajutor o perie de unghii. Înainte de a le frecă, le curățăm bine de prav. După ce se arată destul de curate, le clătim cu apă limpede, le lăsăm să se uște pe jumătate la umbra și apoi le călcăm.

Odăi răcoroase vară. În dimineața zilei, care pare să fie călduroasă, aerisăm bine odăile, închidem apoi toate ferestrele și obloanele, ca să nu poată intra aerul cald în înăperă. Deschidem însă ușile de către coridoare, lăsându-le ziua întreagă așa. În deosebite locuri potrivite din odăi, d. e. sub dulapuri etc. punem vase cu apă. Seară, după apusul soarelui, deschidem eară tote ferestrele, ca să intre aerul cel răcoros. În felul acesta continuăm în fiecare zi.

—

Știri economice.

Pentru producenții de lapte. Ministerul de agricultură a dat o circulară către municipii, în care le provoacă să facă atenții pe economii interesați, ca înainte de-a încheia vr'un contract cu un neguțător de lapte să se adreseze cu deplină incredere către inspectoratul pentru economia de lapte înființat în ministerul de agricultură.

Nouă linie ferată în comitatul Sibiului. Ministerul de comerț a dat concesiune pentru lucrările pregătitoare în privința căii ferate dela Cisnădie la Cisnădioară, resp. până la un punct anume de pe proprietatea celor șepte județe-

Robii în serviciul agriculturii. Ministerul de justiție intenționează a pune robii în serviciul agriculturii în loc de a-i întrebuița — ca până acum — la luerări industriale. Aceasta din cauza, că partea cea mai mare a lor este recrutată dintre agricultori, cari iubesc și practice agricultura; spre acest sfîrșit nu ar fi necesare ateliere, instrucție și ștersili, eară lucrarea în liber ar fi mai igienică, și pe lângă toate acestea o astfel de ocupație ar fi mai rentabilă.

Comerțul României cu Bulgaria. Într-un studiu asupra com. Bulgariei, bulenul camerei de comerț franceză din Constantinopol constată, că România face progrese comerciale foarte însemnante în Bulgaria. Esportul Bulgariei în România care a fost în 1899 de 542.901 lei, a crescut în 1900 la 1.301.467 lei.

Importul României în Bulgaria a fost în 1898 de 1.532.336 lei, în 1899 de 1.658.084 lei și în 1900 de 1.839.616 lei.

FELURIME.

Bilanțul Secolului al XIX-lea. Subtitulul »Nineteenth Century in a nutshell« (Secolul XIX. într'o coajă de nucă), a apărut de curând în ziarul american »Answers«, bilanțul secolului trecut. Sunt interesante câteva pasagi, în cari se vede »debitul« și »creditul« aceluia secol:

Secolul al XIX-lea a primit dela predecesorii sei calul; el lăsa urmașilor sei locomotiva, bicicleta și automobilul.

El a găsit peana de găscă și lăsa mașina de scris.

A găsit coasa și lăsa mașina de secerat.

A găsit presa de imprimat cu mâna și lăsa mașina rotativă.

A găsit pictura pe pânză și lăsa fotografia.

A găsit răboiul de tăsat cu mâna și lăsa fabricile de tășătorii automate.

A găsit praful de pușcă și lăsa cele mai puternice și teribile explosive.

A găsit pușca cu cremene și lăsa armele cu tir repede.

A găsit candela și lăsa lumina electrică.

A găsit pilă electrică și lăsa dinamul.

A găsit corabia cu pânze și lăsa vaporul cu abur și submarin.

A găsit telegrafia aeriană și lăsa telefonul și telegraful fără sîrmă.

A găsit lumina ordinată și lăsa razele X..... etc., etc.

CRONICĂ.

AVIS. Numărul acesta e ultimul, care se mai trimite celor ce nu și-au reînnoit încă abonamentul pentru jumătatea a doua a anului.

In atenția coresponzidenților noștri. Zilnic ne vin scrisori francate în mod necomplet. Trebuie să se plătească porto îndoit, pentru astfel de scrisori ceea ce învoală prea mari cheltuieli, nu le vom mai primi de aici înainte.

Preoți noi. În 14 c. au fost ordinați într-o preoție gr.-cat. Emiliu Pop, dispus ca administrator parochial în Cisteleci, distr. Cătina, — Aurel Pop în Cicău, distr. Aries, — Antoniu-Tămas, în Hănăuglab, distr. D.-Sân-Martin și Gregorie Oprea, în Vale, distr. Aiud.

Regele Carol al României, din incidentul iubileului de 50 ani al regimului 6 de inf., al cărui proprietar este, i-a dăruit portretul său lăsat în uleu. Predarea portretului s-a făcut din partea majorului Esarcu, atașat militar la Viena.

Paroch în Sebeșul săsesc a fost ales Dumineca trecută singurul concurent, dl Avram David, dir. școalei elementare de acolo, cu unanimitate de voturi.

Medic român distins, dl Dr. C. Istrati, fost ministru, prof. la universitatea din București a fost ales membru corespondent al Academiei de medicină din Paris. Dl Dr. Istrati este primul membru român al acestui savant corp.

Cununii. Gregoriu Manoilă, candidat de preot și Roza Tintariu anunță cununia lor, ce va avea loc Duminecă, în 28 Iulie st. n. a. c., la 11 ore a. m., în biserică gr.-cat. din Făgăraș.

— Dl Romul Gombos, abs. de teol. și d.-soara Mărioara Chiorean își sărbază cununia religioasă Duminecă, în 15/28 Iulie c., ora 3 p. m., în biserică gr.-or. din Turda.

— Maria G. Urdea și Petru Boeriu, învățător, își anunță cununia lor, ce se va celebra Duminecă, în 21 Iulie st. n. 1901, la orele 2 p. m., în biserică rom.-gr.-or. din Grid.

— Dl Iuliu Băiaș, teolog absolut și d.-ra Barbara Boeriu, își celebrează cununia lor, Duminecă, în 28 Iulie a. c. st. n., la 3 ore p. m., în biserică gr.-cat. din Ciuc-Lázárfalva.

— Domnul Dumitru A. Mosora și d.-ra Maria Turdeșan anunță cununia lor ce se va celebra Duminecă, în 15/28 Iulie 1901, la orele 4 p. m., în biserică mare din Seliște.

Monumentul comemorativ al lui Dr. George Candrea. Dl Nicolae Măzăre, profesor în Curtea-de-Argeș, a scos de sub tipar darea de seamă despre colectele și spesele ce s-au făcut cu ocazia ridicării monumentului la mormântul regretatului George Candrea. Din această dare de seamă reiese, că în total s-a colectat suma de **lei: 1279.25**, iar spesele au fost, **lei: 1539.65**. Plusul cheltuielilor a fost acoperit de domnii Coriolan Popescu și Nicolae Măzăre, inițiatorii acestui act de recunoștință și pietate națională față de memoria distinsului român G. Candrea.

Binefăcători. Dl Ilie Ciolan, prim-coodrean din Borloveni și soția sa Peția au dăruit sf. bisericii a Borlovenilor încă de mai multe o candelă în preț de 14 cor, iar acum au dăruit icoana Sf. Proroc Ilie în preț de 8 cor. 40 bani. În numele comunei bisericești pe această cale le aduc mulțumită.

Moșa, epitrop. — Dl Niculae Stoica Frenti, cojocar din Veneția-inferioară și domiciliat în Scheiul-Brașovului și soția Marina au dăruit pe seama bisericii gr.-ort. române din Veneția-inferioară, în anul trecut 2 cununi de cununie în preț de 30 coroane, iar în a. c. icoana Sf. Treime, 3 sfesnice, o candelă și lumini în preț de 70 coroane.

Tot în a. c. au mai dăruit acestei sfinte biserici: Ioan Stoica Deregațor, un moșneag de 85 ani și cantor al bisericii, un iconostas, un sfesnic și un pult în preț de 55 coroane, și Dumitru Cornes, ferar, un sfesnic în preț de 5 coroane.

Din Turda ni-se scrie, că învățătorul din Hărăstăș, fost mai multe finanță, dar ajuns prin bunăvoie la slujă administrator protopopești, conducător de școală, și-a arătat recunoștință pîrind pe dl administrator și pe prim-epitropul la fișcalul comitatens, linguindu-se pe lângă domnii de ungur și batjocorind pe oameni. Chiar și viața lui privată lasă de dorit, trăind în căsătorie nelegită.

De sub Munții-Apuseni. Ni se scriu următoarele: Asupra comunelor dela poalele Munților-Apuseni, a căzut Duminecă o ploaie torrentială precedată de grindină deasă și mare ca ouă de porumb, ba și mai mari. Cugetai că e urgia lui Dumnezeu, nu alta. Timp de zece minute cât a ținut gheata, întreg vîzduhul era numai un clopot și un durduit. Cu deosebire mari stricăciuni a pricinuit gheata viilor, un ram economic foarte estință și cultivat în părțile acestea. Gheata mai mare a căzut pe hotarul comunei Șard, trecând însprije Oiejdea—Bucerdea-vinoasă. Aici viile, încă nepuștiile de filoxeră, și cari promiteau în anul acesta o roadă frumoasă, au suferit mai mult; sunt, nu-i vorbă, unele părți cari au scăpat de această pacoste, dar totuși, mai bine de două din trei părți au fost nimicite. Și nu trebuie uitat, că paguba pricinuită viilor de gheata este îndoită în raport cu aceea făcută celorlalte roduri căpenești, întrucât adeocă, prin astă nu se nimicit numai rodul acestui an, ci gheata lovind cu putere în lemnele viței de vie, încă crude și necoapte și cari au să redească în anul viitor, le-a vătămat în mod simțitor, lucru ce își va arăta efectul anul viitor. În grănețele de primăvară, încă nesecerate, asemenea s-a făcut pagubă însemnată. Pagubele se pot scoate la 80.000 coroane.

Ploile îndelungate — căci de vre-o cincizecide zile încoace, ne plouă aproape în fiecare zi — de nu vor înceta în curând, vor pricinui plugarilor încă și alte pagube. Oamenii nu pot să cosească fănețele, căci acestea aproape toate sunt inundate. Ear' aceia cari amăgiți de vre-o zi sau două sănăine, au cosit ierburile, au ajuns să-și vadă fénul prefacut în gunoiu. Dumnezeu sfântul ne ferească pe viitor de astfel de pacoste!

O veste bună din Bănat. Il. Lor. d-nii episcopi gr.-cat. din Lugoj și gr.-or. din Arad au ajuns la înțelegere cu privire la școalele românești din comunele, unde trăesc Români gr.-or. la olaltă cu de cei gr.-cat. Înțelegerea s'a făcut în felul celei încheiate între consistoriale din Sibiu și Blaj.

Omorirea a doi copii. Unui ne-gustor de lemne din Keszthely (comitatul Zala), cu numele Teodor Laskai, i-a murit de curând după olaltă doi copii, cel dintâi a fost o copilă de cinci ani, și apoi i-a urmat un băiețel de unsprezece ani. Mult timp acești copilași erau tot bolnavi; pe mica copilă o omorîră mai iute suferințele, iar copilul să a chinuit timp de trei săptămâni, apoi a murit și el. Căteva zile după înmormântarea celui din urmă, o înștiințare anonimă a sosit la preitura, zicîndu-se, că copiii lui Laskai au fost înveniți de însuși tată lor, care le-a dat otravă în mâncare. Justiția la săptămâna după înmormântare a desgropat copiii și cercetându-i, s'a constatat otravire prin arsenic. Laskai în urma acesta a fost arestat. Casul acesta a produs mare sensație în oraș, de oare ce neguțătorul Laskai până acum a se bucura de mare stima între locuitori. Se vorbește, că Laskai fiind vîdav, a voit să se scape de copii, ca astfel să se poată insura earăși.

Ucis de un sghiab. De pe coasta unui deal din Sighișoara s'a prăvălit un sghiab, care au acoperit 4 copii ai unei vîdave. 3 au murit numai decât, unul se luptă cu moartea.

Un căpitan de hohvezi, B. L. care a furat 400 fl. din cassa regimentului, a fost condamnat de judecătoria militară la 9 luni temniță și degradare.

Alegere de învățător. În 21 l. a. a fost ales cu unanimitate de învățător în Sebeș, dl Nicolau Sandru, teolog și ped. abs.

Tricolorul. Din Sebeșul-săsesc ni-se scrie: Joi, în 11 Iulie doi polițiști, un Sas și un Român, au luat din mijlocul tîrgului pe judele Nicolae Vulc din Petrîfalău, ca pe un făcător de rele și l-au adus la poliție, pentru că era încins cu brâu național, unde comisarul de poliție Horváth (Ungur) l-a dimis însă făcîndu-l atent, că nu e iertat a purta brâu cu alte culori, numai roșu-alb-verde, iar de nu voie să poarte de acele, să poarte serpar. Bravo!

O barbarie. Chinitorul de vitele lui proprii, despre care am scris în numărul trecut, a fost descoperit de poliția din loc. El a fost pedepsit cu 100 cor. și 4 zile arest.

Din Ucea-de-sus am primit o nouă scrisoare privitoare la esamenul de acolo, subscrisă de 26 locuitori. În ea se susțin întru toate cele zile în cea dintâi, Afacerea fiind pendentă la forurile competente, noi o privim de încheiată pentru foaie.

Copii perduți. 3 copii ai țărănilor Toader și Vasile Căndea din Chinuș, p. u. Murăș-Radnot, comitatul Tîrnavei-mici, au fugit de frica pedepsei, pentru că le-au scăpat vitele în apără. Copiii sunt de 15, 14 și 13 ani, cel din urmă schiop. Unde se vor afla, să fie opritii, iar părinții incunoștiți.

Despre focul din Porcoști primim dela d-nii N. Simon, primar comunal, N. Fleșchin, notar, și I. M. Buta, cassar, următorul răspuns la cele ce ni s-au scris pentru nrul 26 din »F. P.«: Focul îscădat din șura păzitorului de pădure Iacob Grecu a fost îndată stins, sărind la moment comună. Întreagă în apărare. Pompierii din Boiu n-au oprit pe nime să pună foc, că nime n'a vrut să facă lucrul acesta, nici noaptea n'a păzit, căci au plecat înainte de inserat acasă.

Alexandru Pârvulescu, fost colonel la honvezi și profesor la Academia militară de honvezi «Ludovica» din Budapesta, a răposat în 19 c. n. la Timișoara.

Omor la licitație. În Dette era să se vândă prin licitație publică averea mișcătoare a lui Alexandru Petrovici. La licitație s-au prezentat mai mulți agenți jidani, cari voind să încarce obiectele cumpărate au fost atacați de servitorii lui Petrovici și bătuți măr. Doi dintre agenți, Grünbaum și Kohn au rămas morți, ceilalți au scăpat cu luga.

Scoala română din Sofia a avut anul acesta un număr de 160 elevi și eleve, dintre cari 89 băieți și 67 fete. Scoala de băieți are două secțiuni: primară și comercială. Cursurile fiecărei secțiuni sunt de patru ani. Programa studiilor este întocmai ca a școalelor similare din România, cu adăosul limbii bulgare.

Esamenele de calificătune dela cursul administrativ comunal din Mureș-Osorhei s-au ținut din 5-15 Iulie.

Admiși la esamen au fost 69 ascultători, dintre cari au fost 22 Români, 29 Maghiari, 14 Sași și 4 Jidani.

Dintre Români au depus esamenele cu distincție: Victor Florian, George Koch Ilia, Ioan Magda, Octavian Opris, Nicolau Tămas și Eugeniu Tătar;

cu foarte bine: George Bărbat, Traian Balomiri, Nicolae Buzea, Petru Demian, Petru Florian, Maximilian Grecu, Ioan Crișan, Ioan Cristian, Ioan Moldovan, Dumitru Pop, Maximilian Radu, Zaharie I. Tătar și Zaharie N. Tătar;

cu suficient: Maxim Anghel, — eară au fost relegate la repararea esameneului pe 3 luni.

Club slovac în Viena. Tinerimea universitară slovacă dela universitatea din Viena a decis zilele trecute să înființeze o societate proprie, ca astfel să fie scăpați tinerii slovaci de a se rătăci prin cluburile ungurești. Deja s-a ales o comisie pentru redactarea statutelor, cari vor fi înaintate spre aprobare locuitorului Austriei-de-jos.

Montani redivivus. E foarte bine cunoscut protopopul Montani din Zlatna ca cortes electoral. E clasică această figură de burtă-verde, care pentru un aldămaș electoral, pentru un gulaș cal că în picioare și compromite cinstea românească. De multe ori l-am apostrofat noi pe acest incorigibil și l-am arătat publicului român în toată păcătoșenia sa, dar nu se mai pocăeste. Acum eară a măncat papricas electoral în Zlatna și amețit de aldămaș a avut îndrăzneala să salute pe deputatul Werner Gyula în numele Românilor și să exprime aderența poporului român la principiile profesate de mamelucl-codijă a sistemului Bánffy. Ce păcat, că nu se găsește ceva Zacherlin d. e. și pentru astfel de muște, ca Montani, cari numai rușine aduc neamului românesc. Căci apostrofările publicistice române nu mai prind la oameni de tagma aceasta, atât de gros e pe ei — său electoral.

Zlătineanul.

Viețea lungă. Intr-un proces al parochiei gr.-or. Galați contra Br. Nicolae Vesselényi, au fost ascultați înaintea judecătoriei din Bistrița 4 martori, dintre cari cel mai tinér Ferezan Alexă a fost de 88 ani, Blind Niculae de 90 ani, Runcan Toma de 93 ani și David Iacob de 109 ani. Cel din urmă a fost de 20 ani în foamea dela 1812. S'a născut în veacul al 18-lea, a trăit în întreg veacul al 19-lea și a ajuns și în veacul acesta, al 3-lea pentru el. Raportor.

Turcia recunoscătoare. Rassim Bey, consul general al Turciei la Constanța, s'a prezentat zilele trecute dlui Quintescu, prefect de Constanța și i-a înmânat următoarea adresă:

«Din ordin ministerial îmi fac o onoare de a vă transmite personal preșa adresă, spre a vă mulțumi în numele guvernului imperial otoman pentru înlesnirile și ajutoarele ce manifestați și dați în continuu populației musulmane, mai ales celei emigrate din Bulgaria.»

Carte de cântece diverse, pentru toți și pentru toate, adunate și aranjate de Ioan Dariu. Cu ilustr. Prețul broș. 50 b., legat 60 b. Brașov, 1901. Editura librăriei H. Zeidner. E o colecție de cântece compusă din hore, marsuri, elegii, imnuri, cântece diverse, cântece sociale, poporale, doine, romanțe și a. toate bine alese.

Încă un act. Multe acte tragice a avut răsboiul entuziaștilor Burii, succedate parțial cu o fatală consecvență. Cea mai nouă lovitură, ce i-a ajuns pe Burii și în primul loc pe bătrânu, dar neînfrântul lor președinte, Paul Krüger, este moartea soției acestuia. Din Pretoria a sosit în Londra stirea telegrafică, că soția lui Krüger a înecat din viață Sâmbătă seara, în aprindere de plămâni. — Departe de patria sa, entuziasmul bătrânu Krüger numai un ofțat dureros poate trimite ca ultim rămas bun spre conștiugul acelei ființe, care i-a împărțit bucuria și amarul vieții până în ultimele momente.

Convocații. P. T. membrii despărții Abrud-Câmpeni al Asociației pentru literatura română și cultura poporului român și toți binevoitorii culturii poporului român, sunt invitați la participa la adunarea cercuală, ce se va ține Duminecă, în 4 August n. 1901, la 10^{1/2} ore a. m., în comuna Certege.

— A doua adunare a despărțimentului Mediaș al Reuniunii învăț. gr.-cat. din archidiocesa gr.-cat de Alba-Iulia și Făgăraș, pentru a. c. se va ține la 4 August n. a. c. în școală gr.-cat. din Basna. La această adunare sunt invitați membrii despărțimentului, On. Domni preoți ca directori școlari și toți căi se interesează de școala poporala.

Petreceri. Din prilejul sfînțirii școalei celei noi gr.-or. rom. din Mesentea (Mindszent, p. u. Teiuș), se aranjează în Mesentea, în favorul școalei, o petrecere cu dans, la 22 Iulie v. (4 August st. n.). Începutul la orele 2^{1/2}, d. a. Prețul de intrare: de persoană 1 cor., de familie 2 cor. Ofertele marinimoase se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică.

— Tinerimea din Basna și jur invitați la petrecerea de vară ce se va ține Duminecă, în 4 August, n. în sala hotelului dela băile din Basna. Venitul curat e destinat pentru biserică română din Basna. Începutul la 8 ore seara. Prețul de intrare: de persoană 2 cor. Suprasolvirile se vor cuita pe cale ziaristică pe lângă cea mai mare mulțumită.

— Tinerimea rom. sălăgeană aranjează cu prilejul adunării generale a societății pentru crearea unui fond de teatră român, la 1 și 2 August a. c. st. n., în Șimleul-Silvaniei, în favorul acestuia fond: concert, reprezentătune teatrală și petrecere de vară. Concertul și reprezentătunea teatrală se vor ține la 1 August în sala teatrului. Petrecerea de vară se va aranja în promenada orașenească la 2 August.

— Reprezentătune teatrală (se va juca «Lipitorile satelor», dramă în 3 acte și 2 tablouri, de V. Alexandri) împreună cu dans se va aranja Duminecă, în 15/28 Iulie 1901, în sala hotelului Central.

din Brad, cu ocasiunea adunării despărțimentului X. al Asociației pentru literatura română și cultura poporului român. Venitul e destinat pentru înființarea de biblioteci poporale. Intrarea: Locul I. 1 fl., locul II. 80 cr., parter 60 cr., pentru copii 20 cr. Începutul la 8 ore seara precis. NB. Ofertele marinimoase sunt să se adresa la dl Stefan Albu, profesor în Brad.

— Reuniunea română de cântări și musică din Recița-montană, invită la concertul ce-l va aranja din prilejul excursiunii sale la Bociu-montană Duminecă, la 28 Iulie n., în sala Berăriei. Începutul la orele 8 seara. Musica: Radu. Prețul de intrare de persoană: Locul I. 1 coroană 40 bani, locul II. 1 coroană, iar locul de stat 80 bani. Biletele de intrare se pot cumpăra în tot timpul la dl Adolf Rosner, precum și seara la cassă. Oferte și suprasolviri se primesc cu mulțumită și se vor cuita publice.

— Reuniunea meseriașilor și comercianților din Sebeș și jur Andreiana, invită la producțunea musicală declamatorică care se va aranja din incidentul încheierii expoziției sale profesionale și industriale Duminecă, în 14/28 Iulie 1901, în pavilionul hotel «La Leul de aur» din Sebeșul-săscesc. Începutul precis la 8 ore seara, cassă se deschide la 7 ore. Prețul de intrare de persoană 1 coroană. Venitul curat e destinat jumătate în favorul fondului pentru expoziții, restul pentru fondul văduvelor și orfanilor meseriași.

— La fondul de 20 bani intemeiat de Reuniunea sodalilor români din Sibiu, pentru acuizarea unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor români din Sibiu, au contribuit următorii: Eugenia Bardosy, elevă în cursul II. al preparandiei de profesoare pentru școale civile; Coriolan Bardosy, absolvent al școalei reale superioare militare; Augustin Bardosy, student în cl. a VI-a gimn.; Victor Oțoiu, paroch; Sabina Oțoiu n. Neagoe (Mesentea); Alexă Neagoe, paroch, Maria Neagoe, Victoria Neagoe, (Tibru); Aurelia Oțoiu (Cetea); Antoniu Mandea, dirigentul agenturii principale a băncii «Transilvania» (Cluj); Ermil Borcia, funcț. la banca «Transilvania»; Ioan Șut, funcț. cons.; Pompei Dan, publicist; Vict. Tordășianu, pres. Reun. sod. rom., fiecare cu câte 20 bani.

— Dela petrecerile noastre. În 23 Iunie a. c. tinerimea română gr.-cat din Uioara-de-sus a dat un concert cu producțune teatrală care a reușit foarte bine, deși tinerimea noastră tărănească nu a mai văzut teatru. Cinsti dului G. Simu, absolvent de cursul căii ferate în Budapesta, care nu și-a pregetat a ne instrua în toate serile până ce ne-a deprins bine. Onoare și bravului Ioan Crișan tărăan din loc, care 2 zile ne-a stat întrajutor precum și dului Nicolae Simon Simoni, parochul nostru, care deși înaintat în vîrstă totuși a luat parte în decursul pregătirii noastre de vre-o 3 ori. Subirăgându-se spesele a răma venit curat pe seama bisericii arse 76 coroane, care sumă a incurșat mai tot dela poporul nostru. După producțune se vedea oameni înaintați în vîrstă cu lacrimile în ochi zicând: Doamne mult ajută școala, să grigim de ea. N. S.

— Societatea meseriașilor români din Hateg a aranjat a treia zi de Rosalii (4 Iunie) 1901 o petrecere de vară (Nedeă) în favorul fondului seu, care a avut un rezultat, atât moral cât și material peste așteptare. Ca suprasolviri au contribuit: I. Lenkes 1 cor. 60 bani; I. Vasili, notar cercual 2 cor. 80 bani; Neti Ciuciuc 80 bani; G. Popescu 1 cor.; M. Kindler 2 cor. 60 bani; Dr. Aug. Streițar 2 cor 40 bani; V. Vutcu 80 b.; I. Tocaci 60 bani; C. Popovici 60 bani; M. Bontescu, avocat 40 bani; M. Popescu 60 bani; N. Teodosie 60 bani;

M. Todosie 80 bani; Dr. I. Pop 2 cor.; I. Popovici 60 bani; P. Palcovici 1 cor. 60 bani; Dr. Parasca 1 cor. 60 bani și N. Rot 80 bani. Venitul a fost 185 coroane. Spesele au fost 105 coroane 92 bani. Deci rezultă un venit curat de 79 coroane 8 bani. Drept aceea pe calea aceasta venim să exprimăm multumită noastră ferbinte tuturor marinimilor suprasolvitori. Totodată exprimăm multumită și călușerilor; prin jocurile „Călușerul” și „Bătuta” au făcut ca această petrecere să rămână suvenire plăcută în inima tuturor participanților. N. Sânzianu, notarul societății. T. Făgărăș, președinte. C. Popescu, casar.

Concurs bisericest-scolare. Arhiepiscopatul român. Sibiu. Postul de paroh din Lăpușnic (ppresbiter. Dobrei), Poiana (ppresb. Albei-Iulia). — Posturile invățătoare din Chinești (ppresb. Dejului), Poplaca, Sadu (3 locuri) (protopresb. Sibiului), Inuri, Păclișa, Tăuți, Ampoița, Bucerdea-vinoasă, Gârbova-de-sus, Măgina, Cetea (ppresbit. Albei-Iulia), Bacău, Purcăreni (ppresbit. Brașovului), Apoldul inferior, Cenadie, Gârbova (ppresbiter. Mercurii), Rogoz (ppresb. Solnociului), Nadășa-româna, Urișiu-superior, Idicel-sat, Idicel - pădure, Potoc, Măereu, Săcalul-de-pădure, Dumbrava, Murăș-Cușd, Poieni, Lueriu (ppresb. Reghinului-săsesc), Abrud, Bucium-Cerbu, Bucium-Ișbita, Buninginea, Cîrpiș, Ciuruleasa, Rosia cu Cornu, Pețrângeni cu Valea-Bulzului, Trămpoaele, Bucium-sat (ppresb. Abrudului), Certege, Cârda-de-jos, Lăpuș, Lăzești, Neagra-de-jos, Poiana, Valea-verde, Ponorul, Sohodol-Peleș, Vidra-medie și de-jos (ppresb. Cămpenilor), Baica și Hida (ambulant), Dânc, Gâlpuiu, Rachia, Sînia, Tresnea (ppresb. Ungurașului). — Diecesa gr.-or. Arad. Parochiile Toracul-mare (ppresb. Comloșului), Pauliș (ppresb. Radnei). — Posturile invățătoare din Robojeni (Beiuș), Sustra

(Belint), Boroșineu — inv. și invățătoare, Șecula (ppresb. Buteni), Suplac (proto-presb. Beliului), Pecica-rom. (ppresb. Arad).

Stiri din piață. Făgărăș. Grâu, hl., 10–11 coroane, sâcăra 6.50–7, ovăs 6–7, cuciun 8–9, cartofi 4–5, mazere 12–20, fasole 10–11, linte 12–24 cor. Prune uscate 24–28 cor.

Budapesta. Grâu, 50 chilograme 7.70–8.15, bănătenesc 7.30–7.75, sâcăra 6.65–6.95, orz 6.–6.15, ovăs 7.–7.45, cuciun 5.20–6.20.

POSTA REDACTIEI SI ADMINISTRATIEI.

Dlui I. B. Muntean, Gurariu. Publicăm bucurios

Anina. Am răspuns în numărul trecut.

Dlui I. Dobrotă, truncaș Konjica. Este românește, costă 45 cr. și 3 cr. porto.

Dlui Pușcașiu, Tic. Am spus de nenumărate ori, că publicăm poesii.

Ghicitura. Îndată ce vom începe cu ghiciturile, îi vom face loc. „Hară războala” nu e tipărit separat, „Săracie lucie” la dl Ios. Vulcan, Oradea-mare.

Doamnei Elisabeta Cârlan, Budapesta. Să o cereți cu ramburs dela librăria Soeec din București.

Catalogul despre mărfuri, cărți etc. să se ceară dela comercianții respectivi.

Celelalte răspunsuri în numărul viitor.

Pentru redacție și editură responsabil: Victor Lazar. Proprietar: Pentru „Tipografia” societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Vin bun, 4 buti,

din comuna Șoroștin, se află de vânzare. Veadra cu 2 fl. Se vinde și numai o bută. Doritorii să se adreseze la domnul

Ioan Ittu, [233] 2–3

Șoroștin, u. p. Szász-Csanád.

Se vinde

o moșie împreună cu o casă spațioasă și grădină, în Mercurea (Szerdahely).

Moșia, afătoare în fundul grădinii, constă din 17–18 jugere arătură și feneță.

Casa constă din 5 odăi, bucătărie, local de prăvălie, pivniță, 2 grăduri, magazie și sură, toate în curte. (Casa e în piață)

Doritorii să se adresa la dl Nicolae Fizesl, Sibiu, strada Pieilor (Lederergasse) nr. 11, sau la notarul communal în Mercurea.

Franzbranntwein-ul

BRÁZAY, cel mai răspândit și mai neșeptionabil mijloc de cură în casă.

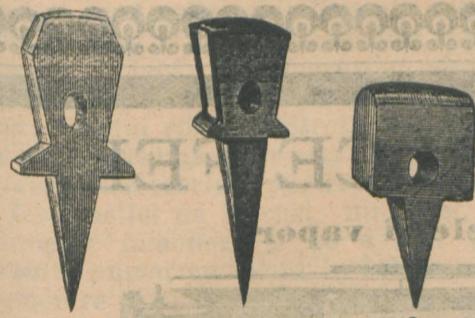
Se spedează dela fabrica lui Coloman Brázay, Budapest, IV., Muzeum-körút nr. 23.

Masagiu. Cel mai potrivit spirt pentru masagiu e Franzbranntwein-ul lui Brázay, cu care frecă corpul, îndeplinind astfel masagiul. Aplicația se face puțind 1–2 linguri de spirt într-o farfurie sau într-o ciască și frecând usor cu mâna curată sau cu un flanc partea corpului, până când spirtul să supt sub piele. Procedura aceasta o urmărește de 3 ori pe zi, și anume dimineață înainte de scolare, la ameza și seara la culcare. O astfel de frecare să tină 15 minute. Franzbranntwein-ul învieorează corpul.

Feriți-vă de imitaționi. Fiți cu atenție la marca de apărare.

Se capătă în orice apotecă și în celelalte prăvălii.

CAROL F. JICKELI, Sibiu, Piața-mică.

Nicovale (ilăie) de coase, cu garanție pentru fiecare bucată

Figura	1	2	3
1 buc. cor.	1.—	—.96	—.86

Cuți de coase dela 12 bani în sus în deposit bogat.

Cu deosebire recomand:

Cuți americane, 1 bucată . . . cor. —.40

Cuți vinești veritabile de Bergamo, semnul CFJ, 1 bucată . cor. —.80

Contingentul de cumpărători al acestor cuți de Bergamo crește în continuu.

Eu le pot recomanda cu toată încrederea.

Garanție pentru fiecare bucată. Adecă, eu schimb ori și ce coasă provăzută cu semnul CFJ și nu corespunde, chiar și atunci când ea a fost deja bătută și folosită.

Eu pot recomanda economilor cu cea mai mare încredere această coasă. În decursul anilor eu mi-am câștigat un foarte mare contingent de cumpărători la coasa aceasta.

Aparat nou de bătut coasa.

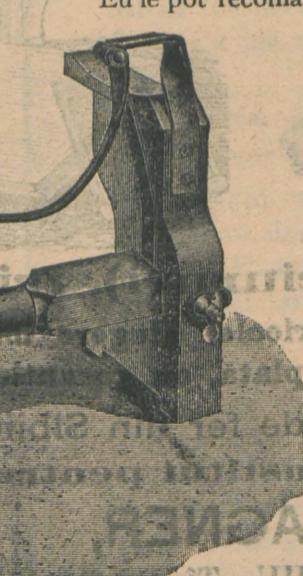
Acest aparat are mărele avantajul, că ciocanul, deși purtat de mâna lovetește totdeauna acurat pe același loc al nicovelei, ceea-ce e neapărat de lipsă pentru a pute bate coasa bine.

Prin aceea că ciocanul se conduce de mâna e posibilă o regulare foarte exactă a tările fiecarei lovitură.

Nicovala se poate muta după ce s-a tocit la un loc în cursul timpului.

Acest aparat se poate vedea funcționând în localul meu de vânzare. 1 bucată cor. 25.—

[43] 9—

Mori de cafea, de piper, mac, urlui și de colori. Catalogul prețurilor se trimit la cerere. Deasemenea se trimit cataloge ilustrate despre:

Aparate de măsurat și signat.
Instrumente pentru masari și sculptori.
Cuțite pentru gileu. — Cuțite de încrestară.
Cuțite pentru bugnari, dogari și rotari.
Chei cu surup. — Instrumente pentru tinichigii.
Cuți. — Garnituri pentru clădiri (traverse).
Cuptoare. — Frigători.
Mucava pentru coperiș. — Tăbli de isolare.
Trestie pentru strucatura. — Ciment.
Cărboni de peatră și coacs.
Stropitori de plante (apar. pentru peronospora).
Unelte pentru cultivarea albinelor.
Teascuri de copiat.
Curse pentru tot felul de animale.
Recusite de vânăt și scrină. [36] 11—
Tot felul de feruri de călcat.
Instrumente pentru ferestrari
dulgheri, bărdăși.
Cel mai ieftin magazin de cuie de potcoave.

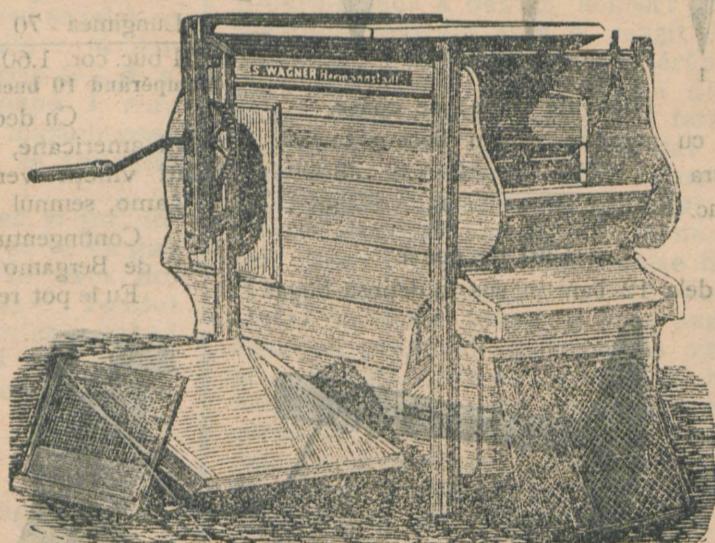
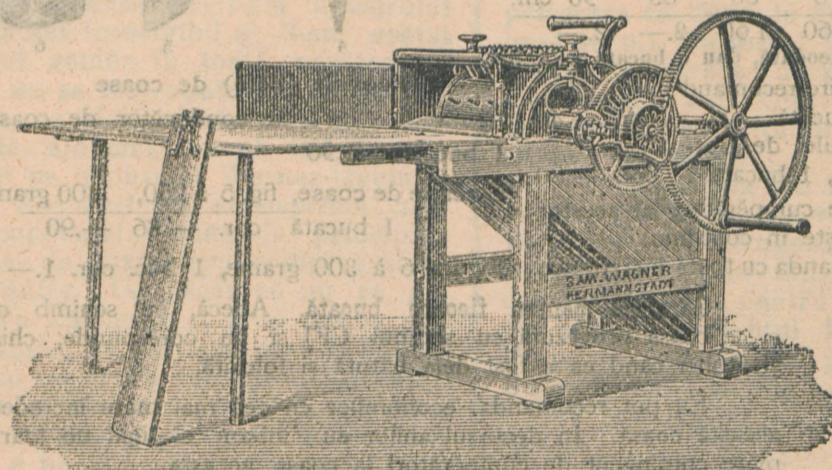
Carol F. Jickeli,
Sibiu, Piața-mioă nr. 32, la „Coasa de aur”.

Doi băieți

deștepti și din casă bună, se
primesc ca învățăcei la

[54] 2—3 Ioan Tîmpănar,
măiestru cirelar în Seliște.

MAȘINI DE TRIERAT DE ORI-CE FEL, produciune proprie, întocmite pentru mână, curele și vapor.

Venturători (ciururi), triere,
precum și toate celelalte mașini și recusite agricole, alegere mare, prețurile cele mai ieftine,
condiții foarte favorabile de plată, ou garantie, recomandă

Prima turnătorie de fer din Sibiu,

fabrică de mașini agricole și institut pentru clădire de mori

SAM. WAGNER,

Tîrgul-fenului nr. 1. SIBIU. Tîrgul-fenului nr. 1.

[44] 5—5

Schimbare de local.

Imi permit să anunța onoratului public, că locuința din strada Ocnei,
dela Dragonerwache, mi-am strămutat-o în casa proprie.

Strada Nouă nr. 12.

Totodată aduc la cunoștință, că în atelierul meu se află **gata** tot
felul de **încălțăminte pentru bărbați, femei și copii**, pe
lângă prețurile cele mai moderate.

Comande se efectuesc cu cea mai mare punctuositate.

Marfă solidă și ieftină.

Pentru sprințul și increderea și pe mai departe a publicului român,
atât din oraș, cât și dela sate, se roagă

Cu toată stima

Sibiu, în luna Iulie 1901.

Zaharie Aron,
măiestru cismar.

Gustav Dürr, mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,

Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul meu mare și bine asortat
cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite
din fabrici străine și indigene pe lângă un preț
foarte moderat.

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce
fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se
află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut
de ori-ce fel sunt esecutate prompt, ieftin și conștientios cu garanție.
Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani
garanție.

[42] 4—
Liste de prețuri se trimit la cerere gratis și frano.